

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 19 (3190) 2011 MAY • GEGUŽĖ 10 LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Einam kaip ir eję...

Gegužės pradžioje ir vėl visaip minima Antrojo pasaulinio karo pabaiga. Lietuvai tai buvo antrosios sovietų okupacijos įtvirtinimas, komunistų vadinamas išlaisvinimu.

TIE tolstantys istoriniai įvykiai, atrodo, nebeturėtų šiandien būti tokie įdomūs ir reikšmingi, jei ne tas okupacinis palikimas, daugeliui žmonių įdiegęs materialistinę pasaulėžiūrą, ir tai ne kokia filosofine, bet grynai gyvenimiška prasme. Klestintys ir nesibaigiantys sovietmečio deficitai žmones mokė griebti, kombinuoti, visą dėmesį skirti geresnei buičiai susidaryti. Visa kita, kas apčiuopiamos naudos neduoda, buvo stumiama į šalį, gal ir neniekinta, bet tuo tarpu nereikalinga. Vagystės buvo toleruojamos, dar geriau – nematomos, nes kuris kurį turėtų pamatęs kaltinti. O nuodėmių tarsi nebebuvo, nes naujieji “apaštalai” mokė, kad viskas moralu, kas tarnauja partijai. Taigi ir moralinės vertybės apsisvertė aukštin kojom, ėmė liesti ne tik partijos narius, bet ir daugelį kitų, nes rodėsi naudingos gyvenimo lygiui išlaikyti. Šiandien po dvidešimt vienerių nepriklausomybės metų apie tai, kas Lietuvą slėgė okupacijos dešimtmečiais, rodos, ir nebereikėtų taip dažnai prisiminti ir tų liūdnų faktų nuolatos aiškinti, jeigu ne tie kasdieniniai žinėjimai apie dabar Lietuvoje vykdomus, nesibaigiančius sukčiavimus, vagystes, kontrabandas, amžinas kovas dėl algų dydžio ir privilegijų, ir tai nuo pat viršaus iki apačios. Kovo mėnesį žiniasklaida skelbė, kad yra išvogta apie pusketvirto bilijono litų, skirtų Europos sąjungos Ignalinos AE uždarymui. Ir Revizijos komisija paaiškinusi, kad “nėra teisės aktų, kurie reglamentuotų, kam gali būti leidžiamos lėšos”. Taigi nėra teisės aktų, draudžiančių vogti. Jei nėra, elkis kaip išmanai. Tad nėra ko stebėtis, kad plinta oligarchija, kad dygsta milijonieriai kaip grybai...

JOKIE vadovai, jokia žmonių rinkta valdžia neįstengia pakeisti išibėgėjusio gyvenimo būdo, kuriame labiausiai prasikiša kietas savanaudiškumas ir įstatymų silpnumas bei jų nepaisymas. Rinkiminiai pažadai ir gerai paruoštos vadovų kalbos – tai tartum kokia būtina ceremonijų dalis, kurią reikia atlikti einant į politiką. O įėjus ir gavus neliečiamybės statusą – ko daugiau reikia, gyvenk ir norėk. O valstybė – tai kaip ta antroji Maskva; giedok laiko giesmes, ir gausi. O jei kažkas darosi kitaip, reikia ieškoti kaltininkų, nes taip buvo išmokyti “tvarkos” šalyje. Kairiųjų pusėje nėra ko dairytis, nes ten daugiau savų. Visą “košę” užvirė dešinieji ar kokie įsimaišę užsieniečiai. Šitokią nuostatą patvirtina ir apklausų rezultatai. Pvz. Jeigu šiandien vyktų rinkimai į seimą, daugiausia balsų gautų socialdemokratai, taigi buvę savieji, iš tų pačių mokyklų išėję, leninizmo prisiklausę užtektinai. Kaip bemėgintume žvelgti į dabartinę Lietuvos visuomenę per partijas, neišvengtume matomo nusidriekusio iš praeities mąstymo siūlo, veikiančio dabartinei būklei vertinti. Išsiryškina ir okupacinis palyginimas: carų rusai, valdę Lietuvą daugiau kaip šimtmetį, tautai padarė mažiau įtakos, nei bolševikai per trumpesnę laiką. Savo tėviškę, tradicijas ir tikėjimą gindamas sodietis buvo žymiai atsparesnis už kokį išsimokslinusį, besiblaškantį intelektualą, sugebantį pritapti, dingti ir net kenkti savo tariaumu tautos gelbėjimo prisitaikymu. Materialistinė naudos pakraipa, kokiai partijai ji bepriklausty, geriausiu atveju tegali būti tik laikina atrama kuriant valstybines vertybes. Idėjinis ir aukos kelias – vieninteliš patikimiausias. Apie kokį kitą taipgi būtų verta pakalbėti. **ČS**

Šv. Tėvas Benediktas XVI š.m. gegužės 1 d. Atvelykio ir Dievo Gailestingumo sekmadienio Mišiose Romoje daugiau kaip milijono tikinčiųjų akivaizdoje priėmė Romos vikaro kardinolo Agostino Vallini prašymą įrašyti į palaimintųjų sąrašą Garbingąjį Dievo tarną Joną Paulių II, kurio liturginė šventė (nustatytoje) vietoje ir suderinamai su teisės normomis bus minima spalio 22 d. Nuotraukose – popiežius Benediktas XVI skelbia Joną Paulių II Palaimintuoju, dešinė – Palaimintojo paveikslas; apačioj – iškilmės dalyviai

Neišsižadama savo šaknų

NIJOLĖ KAVALIAUSKAITĖ-HUNTER

Ne paslaptis, kad lietuviškai kalbančios bendruomenės įvairiuose pasaulio kontinentuose gausėja. Šis procesas toliau vyksta su ketvirtąja, šiuolaikine emigracijos banga. Prieš tai vyko trys tėvynės palikimo judėjimai: XIX š. viduryje, kai lietuviai bėgo nuo carinės prispaudos ir ilgametės tarnybos rusų armijoje. Antra banga užplūdo ankstyvaisiais nepriklausomos Lietuvos laikais, trečioji atūžė po Antrojo pasaulinio karo. Tėvynė būdavo paliekama tikintis įgyvendinti savo ketinimus svečioje šalyje. Dažnas ryžtasi vykti iš karto su šeima.

Kur bebūtų, lietuviai siekia išsaugoti savo šaknis: kalbą, papročius, pomėgį cepelinams. Paveldėtos gimtojo krašto tradicijos svečioje šalyje tampa vertybe, jų pasigendama, ir kiekviena maža smulkmena kaip gintaro gabalėlis ar gimtosios žemės duonos trupinėlis gaudina iki pačių širdies gelmių. Šventovė neretai tampa susitikimų centru, į kurį susirenkama sekmadieniais. Dar praeito amžiaus pradžioje parapijos kūrėsi, kad sunkiomis valandomis galėtų paremti tautiečius, kad jie greičiau pri-

taptų ir naują tėviškę rastų.

Už savo kuklias santaupas atvykę lietuviai statė maldos ir susiėjimo židinius. Kunigo vaidmuo šventovėje – misionieriškas. Jis, siekdamas suvienyti tautiečius, atlieka atitinkamus patarnavimus. Po šventovės skliautais yra proga išgirsti lietuvišką žodį, pamokymą, palaiminimą, būti suprastam.

1894 m. lietuviai turėjo 15 šventovių Amerikoje ir 5 leidžiamus laikraščius. O 1907 m. veikė 41 lietuviška parapija. Prie šventovių neretai dygo mokyklos vaikams. 1919 metais veikė 30 lietuviškų mokyklų Amerikoje. Atsimenu vienos mokyklos, esančios Elizabeth, NJ, kūrimosi pradžią. Iniciatyvos kupini, dažnai po sunkaus darbo tėvai ėjo dažyti suolus, remontuoti patalpas, kad rudenio vaikams pradėtų žengti per sekmadienines mokyklos slenkstį. Niekas nesitikėjo atlygio, ėjo vedini noro sudaryti galimybę vaikams mokytis savo tėvų kalbos, švęsti lietuviškas šventes, žaisti ratelius, dainuoti.

Nukelta į 3-čią psl.

Šiame numeryje

Dievo Gailestingumo savaitė – 2 psl.

Svarbūs renginiai Vilniuje – 3 psl.

Bostono lietuviai rengia Tautinių šokių šventę – 4,7 psl.

Adolfo ir Jadvygos Damušių šeima – 5 psl.

Jaunimo muzikos vakaras – 8,9 psl.

Lietuvos bibliotekų rėmėjas – 9 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 – reguliari (paprastu paštu) • \$120 – reg. (1 klasės paštu)

\$90 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 – rėmėjo (1 klasės paštu)

Oro paštu į užjūrius – \$170, paprastu paštu – \$90 (Kan. dol.)

JAV: \$90 – reguliari, \$110 – rėmėjo • \$150 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI” (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY

Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* – regular (Publications Mail) – \$70, reg. (Lettermail) – \$120; patron (Publ. Mail) – \$90, patron (Lettermail) – \$140.
Overseas – Airmail – \$170, Surface Mail – \$90 (in CDN funds). *USA* – reg. \$90, patron – \$110, Airmail – \$150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.

Canada

RELIGINIAME GYVENIME

Pal. popiežiaus Jono Pauliaus II relikvijų lankymas po beatifikacijos paskelbimo Mišių Šv. Petro bazilikoje tęsėsi visą gegužės 2 naktį. Prie karsto buvo kalbamas Rožinis. Lankymas tęsėsi bazilikoje nuo beatifikacijos Mišių pabaigos iki pirmadienio. Per tą laiką į Šv. Petro baziliką buvo užėję 250,000 žmonių. Tikinčiųjų lankymas buvo nutrauktas dėl pirmadienio rytą bazilikos aikštėje vykusių Padėkos už pal. Joną Paulių II Mišių, kurioms vadovavo kard. Tarcisio Bertone, popiežiaus valstybės sekretorius.

Pal. Jono Pauliaus relikvijos buvo perkeltos į Vatikano bazilikos Šv. Sebastijono koplyčią, dalyvaujant popiežiaus Valstybės sekretoriui kard. Tarcisio Bertone bei kitiems Bažnyčios hierarchams. Karstas su palaimintojo Jono Pauliaus II palaidais buvo įdėtas į nišą po Šv. Sebastijono altoriumi ir niša buvo uždenyta balto marmuro plokšte su ant jos užrašytu naujo palaimintojo vardu. Relikvijų perkėlimo metu buvo giedama Visų šventųjų litanija, užbaigta tris kartus pakartota invokacija “Beate Ioanne Paule, ora pro nobis”.

Pirmąsias Mišias prie pal. Jono Pauliaus II relikvijų altoriaus gegužės 3 d. aukėjo buvęs jo asmeninis sekretorius kard. Stanislaw Dziwisz. Dalyvavo 30 žmonių, tarp jų – Jonui Pauliui II jo privačiuose apartamentuose patarnavusios seserys vienuolės bei jo asmeninis kamerheras Angelo Gugel. Antrąsias Mišias prie palaimintojo relikvijų aukėjo Lvovo lotynų apeigų arkivysk. Mieczyslaw Mokrzycki, kuris į Jono Pauliaus II pontifikato pabaigą irgi buvo jo asmeninis sekretorius.

Miuziklas “Karolis”, garsaus Italijos kompozitoriaus

Sandro Di Stefano, pasakoja apie Jono Pauliaus II gyvenimą bei įtaką pasaulio istorijai. Kūrinio premjera Lietuvoje įvyko gegužės 1 d. Vilniaus Katedros aikštėje. Birželio 4 d. kūrinys bus atliekamas Kauno Santakos parke, kur 1993 m. Lietuvoje lankeš Jonas Paulius II šimtąsiantinei žmonių miniai aukėjo Mišias. Jono Pauliaus II vaidmenį atlieka garsus atlikėjas Liudas Mikalauskas. Miuzikle taip pat pasirodo dainininkai Egidijus Baviškinas, Tomas Ladyga, aktorai Rimantas Bagdzevičius, Liucija Rukšnaitytė, Henrikas Savickis, Petro Bingelio vadovaujamas Kauno valstybinis choras, VDU liaudies šokių ansamblis “Žilvitis” ir kiti atlikėjai. Režisierius – Nerijus Petrokas. Projektą globoja kard. Audrys Juozas Bačkis, Kauno arkivysk. Sigitas Tamkevičius ir Kazys Starkevičius, jį remia Vilniaus ir Kauno miesto savivaldybės.

Lietuvos televizija rodė Jono Pauliaus beatifikacijai skirtas Mišias per tiesioginę transliaciją iš Romos gegužės 1 d. 11 v.r. Iš karto po jų, 1.30 v.p.p. – populiarius, š.m. kovo 11 d. Lenkijos žiūrovams pristatytas ir šiuo metu tik šios šalies kino teatruose rodomas dokumentinis filmas “Jonas Paulius II. Ieškojau jūsų...”, kurį įsigyti padėjo Lenkijos institutas Vilniuje. Lenkų režisieriaus Jaroslavo Szmido filmas buvo kuriamas 4 metus, operatoriai dirbo trylikoje šalių 4 žemynuose. Svarbiausią filmo dalį užima žymiausių religijų dvasinių vadovų, kultūros, meno, politikos atstovų pasisakymai apie Joną Paulių. Filmas atskleidžia Joną Paulių II kaip žmogų, atvirą įvairioms religijoms, įvairiems kultūros reiškiniams, filosofijos sistemoms ir etikos vertybėms.

Dievo Gailestingumo savaitė

Šiuos metus Lietuvos vyskupai paskelbė Dievo Gailestingumo metais. Pagrindinis šių metų įvykis prasidėjo Didįjį ketvirtadienį, balandžio 21 – “Dievo Gailestingumo savaitė”. Šis renginys Vilniuje tęsėsi iki balandžio mėn. pabaigos. Šiais metais Dievo Gailestingumo paveikslų kopijos keliauja po Lietuvos įvairiausias parapijas, kad padėtų žmonėms įsisąmoninti, jog Dievas nėra piktas, žiaurus, o mylintis ir gailestingas, kad pagrindinė Jėzaus savybė yra Jo Gailestingumas.

Vilniaus arkivyskupas kardinolas Audrys Juozas Bačkis sielovadiniam laiške 2011 m. sausio 6 d. tikintiesiems rašė: “Viešpaties troškimas, kad mes turėtume gyvenimą, kyla iš Jo meilės, neatskiriamos nuo gailestingumo ir gausiai išlietos mums per Jėzų Kristų. Kristuje ir per Kristų mes patiriame, kad Dievas yra meilė (1 Jn 4,16), ypač pasireiškianti gailestingumu. Jėzus Kristus, kuriame Dievas priėmė žmogaus prigimtį, liudija gailestingumą ne tik žodžiais, bet ir darbais, apie kuriuos mums pasakoja Evangelija. Apie dieviškąjį gailestingumą ypač byloja Jėzaus mirtis, apvainikuota šlovingu prisikėlimu”.

Lietuvoje kur kas mažiau

žinoma apie šių laikų Dievo gailestingumo ženklą – Gailestingojo Jėzaus paveikslą, dažnai vadinamą tiesiog Dievo Gailestingumo paveikslu. Pagal mistikės sesers Marijos Faustinos Kovalskos patirtus regėjimus ir jai nuolat prižiūrint 1934 m. jį nutapė dailininkas Eugenijus Kazimirovskis. Pirmą kartą šis paveikslas viešai pagerbtas 1935 m. Aušros Vartų koplyčioje, Velykų penktadienio, šeštadienio bei Atvelykio sekmadienio tridieniu užbaigiant Jubiliejinius

pasaulio Atpirkimo metus.

Pirma, paveikslas liudija didįjį Dievo gailestingumą, visiškai apsireiškusį Velykų slėpinyje.

Antra, pats Jėzus ses. Faustina priminė, kad Jo gailestingumas žmogui kelia savus reikalavimus – be veiklios artimo meilės nedaug tepadės net pats stipriausias tikėjimas. Todėl Jis primygtinai ragino Faustina melstis už nusidėjėlius. *Šaukis mano gailestingumo nusidėjėliams, aš trokštu juos išgelbėti. Inf.*

Mirties šešėliuose

STASYS PRAKAPAS

Jau praėjo daugiau kaip 66 metai nuo II-ojo Pasaulinio karo pabaigos. Patirtos kovų akimirkos pasilieka manyje amžinai. Teko ilgą kelią nueiti nuo Leningrado, per Kuršo apsupimą ir Vokietijoje, nuo Dunojaus iki Elbės upės ir pagaliau sulaukti karo pabaigos kažkur Vokietijos pamiškėje. Buvau laimingas, nors teko išgyventi daugybę pavojų – ir vos nepradau gyvybės karui pasibaigus.

1945 m. gegužės 6 d. naktį atsikėlėme į naują, nežinomą vietovę arti Elbės upės. Tuo metu buvome motorizuotas padrikės dalinys. Vadai ir karininkai kažkur dingę, atrodė, kad karas baigėsi. Bet dieną dar atlikau žvalgybą. Rusų niekur dar nesimatė. Buvau nemiegojęs dvi naktis, įlindau į mašiną pamiegoti. Su šoferiu susitariau: jei puls mus, smukti pas amerikiečius. Prieš aušrą pradėjo kulkos zvimbti virš mūsų mašinų. Bandėme ją užvesti, bet šaudymas ją buvo jau sugadinęs. Griebiau ginklus ir moviau į kelią tikėdamas, kad kas nors paveš. Papuoliau į kryžinę ugnį, ir tik pakelės griovelis mane išgelbėjo.

Kryžkelėje stovėjo sudaužytas vokiečių tankas su žuvusiu ant jo kareiviu. Ant jo rankos tebuvo laikrodis – iš to supratau, kad dar rusų čia nebuvo. Įlindau į krūmus ir laukiau, kas pasirodys kelyje. Po poros valandų pasirodė rusų gurguolės. Dingo mano svajonės pasiekti amerikiečius. Bet nutariau vistiek eiti amerikiečių link, nors kelio nežinojau. Išmiegojus krūmuose, rytą pasigirdo šūviai iš visų pusių. Supratęs, kad karas baigėsi, trenkiau ginklus į krūmus. Buvo gaila skirtis su šalmu, kuris mano gyvybę išgelbėjo Bauskės laukuose.

Stasys Prakapas

se. Pasiryžau naktimis žygiuoti Elbės link. Buvo jau trečia kelionės diena, kai alkanas užėjau pas ūkininką. Vos tik įžengus į namą, du žiaurūs kazokai su automatais griebė mane. Atėmė viską, bandė numauti batus, pavyko tik vieną nutraukti. Įtarė mane esantį gen. Vlasovo kareiviu. Mat padariau klaidą prakalbėjęs rusiškai. Tuoj nutarė tą “šunį išdaviką” sušaudyti. Išsivedė ir liepė pabėgti penkis žingsnius. Aš moviau, kiek mano jėgos nešė. Išgirdau “mat, mat” šaukiant vienam automatu užspringus. Ir kol kitas nusiėmė nuo pečių savąjį, man pavyko tolokai nubėgti į nakties tamsą.

Bebėgdamas pajutau, kad vienos kojos “kalašką” kulkos nuplėšė. Miške suradau šieno kupstą ir į jį įlindau. Negalėjau užmigti, visas kūnas per naktį virpėjo. Rytą suradęs kelmą atsisdėdau. Aplink jau žydėjo žibutės, gražiai čiułbėjo paukščiukai.

Buvo mano 21-asis gimtadienis ir gavau didžiausią dovaną – gyvybę. Buvo tikras stebuklas pabėgti nuo mirties. O dabar buvau

Sargyboje prie savo priešlėktuvinės patrankos “Frieda”. Rytų frontas. 1943 m.

skurdžiausias žmogus – be pinigų, vienu batu, nuoga koja, be tapatybės dokumentų. Pasukau pas artimiausią ūkininką. Mane jis aprenė ir pavalgydino, pridėjo dar maisto keļionei. Išėjau į kelią ir nežinojau į kurią pusę pasukti. Tačiau ryžausi pradėti gyvenimą iš naujo.

Svarbūs renginiai Vilniuje

JAV parama Lietuvai

• JAV tvirtai remia Lietuvos vyriausybės pastangas siekti energetikos išteklių įvairinimo ir energetinio saugumo Baltijos jūros regione, teigiama JAV valstybės sekretorės Hillary Clinton laiške Lietuvos užsienio reikalų ministeriui Audroniui Ažubaliui. Jame pabrėžiama JAV parama ir bendram Lietuvos, Latvijos, Estijos bei Lenkijos Visagino atominės elektrinės projektui. “Man malonu, kad dėl šio svarbaus projekto vyksta rimtos diskusijos su JAV pramone”, – teigia H. Clinton. Ji taip pat pranešė priimanti Lietuvos užsienio reikalų ministerio kvietimą į Vilniuje birželio 30 – liepos 1 d.d. vykšiančius renginius, vainikuojančius Lietuvos pirmininkavimą Demokratijų bendrijai. Juose dalyvavimą yra patvirtinę dar aštuonių šalių prezidentai, parlamento bei vyriausybių vadovai.

• Prezidentūroje birželio 30 d. rengiama aukšto lygio moterų vadovių konferencija “Moterys – demokratijos stiprintojos: geriausioji praktika”, kurią, planuojama, kad atidarys Lietuvos ir Suomijos prezidentės Dalia Grybauskaitė ir Tarja Halonen bei JAV valstybės sekretorė. Renginį organizuoja Demokratijų bendrijai pirmininkaujanti Lietuva, bendradarbiaudama su Moterų pasaulio vadovų taryba, Vilniuje įsikūrusiu Europos lygių galimybių institutu, JAV valstybės departamentu, Europos ir JAV nevyriausybėmis organizacijomis. Konferencijos dalyviai diskutuos

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Audronius Ažubalis, Vašingtone susitikęs su JAV valstybės sekretore Hillary Clinton, priėmusia jo pakvietimą š.m. birželio 30 – liepos 1 d.d. dalyvauti Vilniuje renginiuose, kuriuose Lietuva oficialiai perduos Mongolijai dvejų metų pirmininkavimą Demokratijų bendrijai

apie priemones ir būdus didinti moterų dalyvavimą viešojoje erdvėje. Tarp renginio temų bus moterų ekonominės nepriklausomybės skatinimas, kova su smurtu prieš moteris ir prekyba žmonėmis bei moterų balso stiprinimas per žiniasklaidą. Liepos 1 dieną Lietuvos parodų ir kongresų centre “Litexpo” vyks šeštoji Demokratijų bendrijos ministerių konferencija, kurioje bus diskutuojama apie Demokratijų bendrijos sustiprinimą ir didesnę jos aktyvumą. Ypatin-gas dėmesys bus teikiamas besikuriančioms demokratijoms ir visuomenės įtraukimui į valstybės valdymą. Susitikime Vilniuje, kuriame tikimasi iš viso apie 900 dalyvių, Lietuva oficialiai perduos Mongolijai dvejų metų pirmininkavimą

Demokratijų bendrijai. • Birželio 29 – liepos 1 d.d. Vilniuje taip pat vyks jaunimo forumas “Jaunieji vadovai demokratijos skatinimo procese: iššūkiai ir galimybės”, Demokratijų bendrijos parlamentinis forumas “Kelias į demokratiją: Demokratijų bendrijos parlamentinio forumo vaidmuo” bei pirmoji Verslo forumo demokratijai sesija. Demokratijų bendrija yra beveik pusantro šimto šalių vienijantis sambūris, kurio veikloje gali dalyvauti demokratiją sukūrusios bei ją kuriančios valstybės. Demokratijų bendrija remiasi Jungtinių Tautų chartija, Visuotine žmogaus teisių deklaracija ir 2000 m. Varšuvos deklaracija. **Rolandas Kačinskas,** Lietuvos URM inf.

Neišsižadama savo šaknų

Atkelta iš 1-mo psl.

Lietuvių kalba nėra vien tik tėvų ar senelių kalba, bet ir senovės palikimas. Pirmasis lietuvių choras Amerikoje, buvo įsteigtas 1894 m. L. Eremino. St. Šimkus, į JAV atvykęs rinkti aukų “nukentėjusiems nuo karo šelpiti”, būrė choras, leido žurnalą *Muzika*. M. Petrauskas, kuris 1907-1030 metais gyveno JAV, vadovavo chorams, rengė lietuviškus vakarus, Bostone, Čikagoje, Detroite, Niujorke buvo įsteigęs muzikos mokyklas, kurios vadinosi lietuviškomis konservatorijomis. J. Žilevičius, vienas iškiliausių žemaičių muzikų, atvykęs į JAV rinkti folklorinės medžiagos ir kitų įvairių muzikos rodinių, vargonavo Elizabeth miestelio šventovėje, subūrė didelį parapijos chorą, kuriame dalyvavo net 65 dainininkai, tapo Dainų švenčių

dirigentu, kaip solistas-vargonininkas koncertavo Šv. Patriko šventovėje, esančioje Niujorke, kuri šiuo metu yra paties arkivyskupo rezidencija, įkūrė Amerikos lietuvių parapijų chorų sąjungą, įsteigė muzikologijos archyvą, kuriam paskyrė savo paties 50-ies metų santaupas. Nesuminėsiu visų muzikų, liejusių už Atlanto savo energiją, nuopelną – jų nemaža. Jie neištirpo anglakalbių jūroje, nes degė meilė savo kraštui ir žmonėms. Chorų Šiaurės Amerikos žemyne gausu, tačiau ne kiekvienas yra subrendęs kompaktinės plokštelės leidybai. Į mano rankas pateko Montrealio lietuvių choro įdainuotas CD. Šis choras buvo įsteigtas 2005 metais muziko ir kompozitoriaus Aleksandro Stankevičiaus, kuris kompoziciją ir dirigavimą studijavo Montreallio McGill universitete. Prieš

tai veikė to paties vadovo jungtinis dviejų parapijų – Šv. Kazimiero, Aušros Vartų bei mergaičių “Pavasario” chorai. Tuomet 1982 m. buvo išleista pirmoji plokštelė “Kalėdos”. 1987 m. dainininkai buvo susijungę dar kartą, kad atliktų A. Stankevičiaus ir H. Nagio sukurtą kantatą *Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva*. Naujai įsteigtame chore yra 40 dainininkų. Dabar šis dainininkų būrys vadinasi “Montrealio lietuvių choras”. Jame dainuoja trijų kartų choristai, jauniausiai – 8 metai, vyriausiai 80. Choras yra įrašęs dvi kompaktines plokšteles: “Adeste Fideles” (kalėdinės dainos), “Šlama šilko vėjas”, (lietuvių liaudies ir šiuolaikinės dainos). Šiose plokštelėse rasime V. Augustino, N. Sinkevičiūtės, J. Čechanovičiaus, A. Brazinsko, G. Jautakaitės, N. Kavaliauskaitės dainas.

• *Aš esu taikos žmogus. Dievas žino, kaip aš myliu taiką, tačiau tikiuosi, jog niekada nepasidarysiu toks niekšas, kad priespaudą palaikyčiau taika.* (L. Kossuth)
• *Kai mirštame, turime savo delne tik tai, ką atidavėme kitiems.* (Peter Maurin)

SAVAITĖ LIETUVOJE

Smerktini išpuoliai

Užsienio reikalų ministeris Audronius Ažubalis pasmerkė išpuolius, kuriais siekiama supriešinti Lietuvos visuomenę, ir paragino teisėsaugos institucijas surasti bei nubausti nesantikos kurstytojus. A. Ažubalis pareiškimą URM paskelbė po gegužės 2 d. Vilniuje įvykdyto išpuolio prieš paskaitos apie antifašizmą dalyvius, kada į patalpas A. Strazdelio gatvėje įbėgo kaukėti asmenys, įmetė du dūminius užtaisus ir pasišalino. Jis tai vertino kaip provokaciją, Lietuvai minint Holokausto aukų atminimo dieną. “Tai įžūlus iššūkis ne tik patyru-siems šią tragediją, Lietuvos žydų bendruomenei, visame pasaulyje pasklidusiems litvakams, bet ir kiekvienam padoriam mūsų visuomenės nariui”, sakė ministeris. “Kraštutinių visuomenės grupių rasistiniai išpuoliai kenkia mūsų valstybės ir visuomenės tarptautiniam autoritetui, todėl raginu teisėsaugos institucijas imtis dar aktyvesnių koordinuotų veiksmų su jais kovojant”. Pasak jo, kovojant su rasistiniais išpuoliais gali prisidėti kiekvienas šalies pilietis.

Išspręsti nesutarimai

Lietuvos ir Rusijos nesutarimai dėl naujo tilto per Nemuną statybos ties Tilže (Sovetsku) išspręsti ir birželį bus pasirašytas susitarimas dėl šio projekto įgyvendinimo, teigė Karaliaučiaus srities gubernatorius Nikolajus Cukanovas. Jis šį klausimą aptarė gegužės pradžioje, Vilniuje susitikęs su prezidentė Dalia Grybauskaite ir užsienio reikalų ministriu Audroniumi Ažubaliu. Svečio teigimu, visi finansiniai klausimai taip pat išspręsti. Dalis tilto bus pastatyta už Europos sąjungos pinigų, apie 10 mln. eurų (apie 34,5 mln. litų). Šią sumą tilto statybai naudodamasi ES finansavimu skirs Lietuva, tačiau pagrindinė tilto dalis bus pastatyta už Rusijos pinigų, o dalį, kuri bus Lietuvos pusėje turės pastatyti Lietuva. Rusijos atstovo teigimu, naujasis tiltas bus pastatytas už kelių kilometrų nuo Karalienės Luizos tilto, jungiančio Panemunę ir Tilžę.

Projektai juda

Lietuvos ir Lenkijos dvišaliai strateginiai projektai juda į priekį, nors tarp abiejų valstybių ir pasitaiko nesusikalbėjimų, teigia užsienio reikalų ministeris Audronius Ažubalis. Jis santykius vertina kaip normalius, nenori gilintis į nesusikalbėjimų priežastis, nes jų gali būti daug. Jis teigė, kad Užsienio reikalų ministerijos tinkla-

lapyje turėtų būti pateikta informacija anglų kalba, kuriomis teisėmis Lietuvoje tvarkosi ar naudojasi tautinės mažumos. Pastaruoju metu tarp Lietuvos ir Lenkijos juntama didesnė įtampa. Lenkijos politikai kritikavo naująjį Švietimo įstatymą, kuriuo plečiamas dalykų dėstymas lietuvių kalba tautinių mažumų mokyklose.

Spaudos laisvė?

Tarptautiniame spaudos laisvės tyrime Lietuvos vertinimas šiemet truputį pablogėjo, tačiau šalis patenka į geriausiųjų ketvertuką Vidurio ir Rytų Europos regione. Organizacijos “Freedom House” paskelbtame pasauliniame 2011 m. vertinime Lietuva dalijasi 36-39 vietomis, o pernai buvo 32-36 pozicijose iš 196. Pagal gegužės 2 d. paskelbtus rezultatus, Lietuva, kaip ir anksčiau, pateko į šalių grupę, kur spauda yra laisva. Šiai grupei priklauso 68 pasaulio valstybės.

Lietuva vertinta 22 balais, kur 0 gali būti geriausias įvertinimas, o 100 – blogiausias. 2010 m. vertinime balas buvo minimaliai geresnis – 21. Per tyrimą vertinama teisinė bazė, politinė ir ekonominė aplinka.

Tarp Vidurio ir Rytų Europos šalių bei žlugus Sovietų Sąjungai susikūrusius valstybių Lietuva atsidūrė trečioje vietoje kartu su Slovakija po Estijos ir Čekijos. Po jų rikiuojasi Lenkija, Slovėnija (25 balai), Latvija (26), Vengrija (30). Rusija pasauliniame vertinime užėmė 173 vietą, Gudija liko 190 vietoje.

Kompensacija žydams

Seimo Užsienio reikalų komitetas gegužės 5 d. pritarė įstatymo projektui, kuriuo numatoma ilgainiui kompensuoti žydų religinėms bendruomenėms už totalitarinių režimų nusavintą nekilnojamąjį turtą, ir taip atvėrė kelią šio klausimo įtraukimui į visuotinio posėdžio darbotvarkę galutiniam balsavimams.

Kol komitetas nebuvo pateikęs išvados, įstatymo projektas negalėjo būti traukiamas į visuotinio posėdžio darbotvarkę. Kiti atsakingi komitetui įstatymo projektą apsvarstė jau anksčiau.

Vyriausybės teikiamu projektu siūloma, kad už nacių ir sovietų režimų nusavintą žydų religinių bendruomenių turtą kompensacija būtų išmokėta 2012-2023 m. Numatoma išmokėti 128 mln. litų. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo. Jam priimti reikia dar dviejų balsavimų. **RSJ**

Bostono lietuviai rengia XIV Tautinių šokių šventę

MARIJA EIVAITĖ HAUSER

Drįstu teigti, kad Tautinių šokių šventės tapo neištrinama tradicija mūsų lietuviško gyvenimo tėkmėje. Jos yra jaunimo laukiamos, išeivijos lankomos ir gausiai aprašomos. Į šias šventes susirenka ne tik jaunos ir senos kartos, Amerikos ir Kanados lietuviška išeivija, Lietuvos piliečiai, bet ir tie, kurie giliai vertina jų protėvių tradicijas ir savas lietuviškas šaknis, nors ir nebekalbantys lietuviškai.

Pirmoji išeivijos Tautinių šokių šventė įvyko 1957 m. birželio 30 d. Čikagoje. Vėliau tos šventės 72-jų puslapių išleistą programą, vadinaimą vadovu, matome, kad iš viso dalyvavo 29 suaugusių šokių grupės iš JAV ir Kanados. Vien iš Čikagos ir artimų apylinkių dalyvavo 15 grupių ir Kanadai atstovavo Toronto ir Hamiltono miestų šokėjai. Į šią šventę suvažiavo šokių grupės iš miestų, kuriuose buvo įsikūrusi didesnė lietuviška išeivija: Baltimorė, Bostonas, Gary, Detroitas, Klyvlandas, Niujorkas, Newark, Ročesteris, Filadelfija ir Putnamas. Ypač reikia pabrėžti, kad šioje pirmojoje šventėje dalyvavo net devynios lietuviškos parapijinės mokyklos, vadovaujamos seselių kazimieriečių. Iš viso šokėjų buvo 1421.

Po šios pirmosios ir sėkmingos šventės vyko dar dvylika. Antroji Tautinių šokių šventė įvyko 1963 m., trečioji – 1968 m., o nuo 1972 m. šventės pastoviai vyksta kas ketverius metus. Nors dauguma buvo rengiamos “antroje Lietuvoje”, Čikagos mieste, nepasidavė Klyvlando, Hamiltono ir Toronto lietuviai. Jie nebijojo milžiniško darbo ir kiekvienas miestas surengė po didelio masto šventę. Per tas šventes šokėjų skaičius dažnai prašoko 2000. Dar nuostabiau, kad šokėjų atvyko iš kitų pasaulio kontinentų – 1972 m. šoko grupės iš Pietų Amerikos ir Vokietijos, 1988 m. atvyko šokėjai iš Australijos ir Punsko miesto Lenkijoje ir 1992 m. Lietuvos šokėjai pirmą kartą susijungė su išeivijos šokėjais. Šių švenčių svarbą ir nepriylgstamą savitumą nuolat įvertina JAV, Kanados ir Lietuvos vyriausybės atsiųsdamos daugybę sveikinimo laiškų bei proklamacijų. O dalyviai itin apsidžiaugia sulaukdami tokių garbingų svečių kaip Amerikos “first ladies” Pat Nixon 1972 m. ir Betty Ford 1976 metais.

Paskutinė XIII Tautinių šokių šventė buvo surengta 2008 m. Amerikos Los Angeles, CA. Šioje šventėje dalyvavo per keturiasdešimt vienetų, ir Čikaga jau nebevyravo šokėjų vienetais. Su džiaugsmu žiūrovai sutiko tris grupes iš Lietuvos ir taip pat tris iš Kanados. Šokių grupės atvažiavo iš tolimesnių mažes-

nių miestų, kaip Kansas City, Omaha, Washington, DC. Taip pat atvyko maža grupelė studentų, studijuojančių Duke universitete, North Carolina. Kaip įprasta, didesni miestai kaip Bostonas, Klyvlandas, Detroitas, Niujorkas, Filadelfija, Hamiltonas ir Torontas atsiuntė savo šokėjus. Kadan gi šventė buvo rengiama JAV vakaruose, šoko grupės iš San Diego, Portland, Denver, Arizonos valstijos ir net trys atvyko iš Seattle. Šios šventės programos knyga pasižymėjo savo svoriu ir 172-ais puslapiais. Šokėjų susirinko daugiau kaip tūkstantis. Nepaprastą staigmeną sukėlė Kanadoje gimusi Amerikos artistė Rūta Lee Kilmontytė, linksma ir sumani programos pranešėja.

dalyvavimą kitose, o į Los Angeles atvyko su beveik 100 linksmai ir gražiai nusiteikusių šokėjų. Be to, dabartinis “Sambūrio” vadovas Tomas Mikuckis yra buvęs Los Angeles šventės meno vadovės, Danguolės Varnienės, kūrybinio komiteto nariu. Bostono lietuviai neatmetė pasiūlymo. Iš karto idėjos plaukte plaukė, mintys dauginosi, bostoniškų entuziazmas stiprėjo ir pagaliau neaiškūs spėliojimai ir svarstymai tapo konkrečiu ir tvirtu pasiryžimu.

Praeitų metų gegužės mėnesį “Sambūrio” vadovas Tomas Mikuckis, kartu su didesne veikli ir energingų bostoniškų grupe, pradėjo rinktis ir spręsti didžiules tokios šventės rengimo kliūtis. Po

Bernotas, sutikdamas paruošti ir tvarkyti šventės internetinį tinklalapį, sukurti šventės “logo” ir būti atsakingu kitais meno klausimais. Užmezgę ryšius su praėjusios Los Angeles Tautinių šokių šventės Rengimo komitetu, bostoniškiai griebsi darbo žaibišku greitumu. Pasiskirsčius į pakomitetines grupes, paaiškėjo, kad Bostonas galės lengvai išspręsti didžiausias organizacines problemas, t.y. laiko nustatymas, viešbučių tinkamumas ir pačios šokių šventės salės vieta bei nuoma.

Birželio mėnesio pabaigoje pirmininkas Marius Žiaugra kreipėsi laišku į JAV Lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirmininką Vyta Macioną, siūlydamas rengti XIV

nas įgaliojo Marių Žiaugrą tęsti toliau pradėtą darbą. Bostoniškiai pagreitino darbo tempą. Šventės Rengimo komitetas pradėjo rinktis kas mėnesį ir dabar gali su pasididžiavimu ir džiaugsmu pasidailinti savo pasiekimais. XIV lietuvių Tautinių šokių šventė įvyks 2012 m. liepos 1 dieną. Sutartis su viešbučiu “Sheraton Boston, Prudential Centre” yra pasirašyta ir teisėtai patikrinta advokatų Rimo Domanskio, Izabelės Howes ir Dario Vasiaus. Ten vyks susipažinimo vakaras, šokių mokytojų pagerbimas ir šventės pagrindinis pokylis. Šventės dalyviams bus taikomos nuolaidos užsisakant kambarius. Dar vyksta sutarties derybos su “Boston University Agganis Arena”, kur įvyks pagrindinė šokių šventės programa.

Tautinių šokių institutas meno vadovais paskyrė Vidą Brazaitytę iš Čikagos ir Romą Jonušonį iš Toronto. Bostono

XIV Tautinių šokių šventės Rengimo komitetas ir svečiai. Sėdi iš k.: Lina Subatienė, Marius Žiaugra – pirmininkas, Birutė Žiaugrienė – sekretorė; antroje eilėje iš k.: Rūta Mickūnienė, Dalytė Bernotienė – išdininkė, Daiva Izbickas-Veršelis – vicepirmininkė, Joana Kuraitė-Lasienė – Kanados LB pirmininkė, Rima Girniuvienė, Angelė Grigonis-Regan; trečioje eilėje iš k.: Tomas Mikuckis, Vida Brazaitytė – meno vadovė, Romas Jonušonis, Danguolė Varnienė – LTŠI pirmininkė, Vyta Maciūnas – JAV LB pirmininkas. Trūksta Pauliaus Bernoto ir Glorijos Adomkaitienės

Nespėjus nuaidėti paskutiniems kojų trypsėjimams bei gausiems žiūrovų plojimams, buvo pradėta galvoti apie ateinančią Tautinių šokių šventę. Data nekėlė rūpesčio – aišku, kad šventė įvyks 2012 metais. Svarbesnis klausimas buvo kas ją rengs ir kur ji įvyks? Jau Los Angeles kilo mintis pasiūlyti Bostono lietuviams surengti 2012-tų metų šventę. Juk seniausia Amerikos lietuvių tautinių šokių grupė įsteigė 1937 metais pačiame Bostono mieste. Taigi Onos Ivaškienės įsteigtas “Sambūris” galės švęsti 2012 metais savo 75 metų gyvavimo sukaktį! Bostono “Sambūris” ypač didžiuojasi, kad nenutraukė šokių švenčių dalyvavimo tradicijos atsiųsdamas šokėjus į pirmąją šventę, tęsdamas

trijų tokių susirinkimų buvo nuspręsta išrinkti XIV Tautinių šokių šventės Rengimo komitetą, kuris Lietuvių bendruomenei galėtų užtikrinti, kad Bostono mieste yra tinkami viešbučiai gausiems svečiams ir sporto salės, talpinančios daugiau kaip 1000 šokėjų. Gražus būrys veiklių bostoniškų pasisiūlė aukotis šiam dideliame užmojiui, suorganizavo Rengimo komitetą ir pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Marius Žiaugra, vicepirmininkė Daiva Izbickaitė-Veršelienė, išdininkė Dalytė Bernotienė, sekretorė Birutė Žiaugrienė ir nariai: Glorija Adomkaitienė, Rima Girniuvienė, Rūta Mickūnienė, Tomas Mikuckis, Angelė Grigonis-Regan, Lina Subatienė. Netrukus prisidėjo ir Paulius

Tautinių šokių šventę Bostono mieste. Marius Žiaugra užtikrino, kad Rengimo komitetas pasiryžęs surengti išpuodingą ir sėkmingą šventę, kad pats miestas yra puiki aplinka šiam spektakliui, kad miesto Lietuvių bendruomenė yra stipri, veikli ir aktyvi. Marius Žiaugra taip pat pabrėžė, kad paruošiamasis darbas jau pradėtas ir nemažai kas alikta. Pvz., jau buvo pradėtos derybos su keliais viešbučiais ir vyko diskusijos dėl šventės salės nuomos.

Rengimo komitetas susilaukė pozityvaus atsakymo. 2009 metais lapkričio 28 dieną Vyta Maciūnas pranešė, kad JAV LB Krašto valdyba priėmė siūlymą surengti XIV Tautinių šokių šventę Bostono mieste. Tuo laišku V. Maciū-

“Sambūrio” vadovas Tomas Mikuckis užims šokių grupių pasiruošimo koordinatoriaus vietą. Šią vasarą vyks šokių mokytojų kursai Dainavos stovyklavietėje. Tautinių šokių šventės internetinis tinklalapis yra sukurtas ir pagrindinė informacija pateikta: www.sokiusvente2012.org. Jaunų Žiaugraičių iniciatyva veikia “Facebook” puslapis, kuris ypač turėtų pritraukti daug lietuviško jaunimo. Praeitų metų rugpjūčio mėnesį įvyko susirinkimas su Amerikos ir Kanados bendruomenės pirmininkais ir Lietuvių tautinių šokių instituto pirmininke Danguole Varniene, kurio metu buvo toliau aptariami šventės rengimo reikalai.

Nukelta į 7-tą psl.

Adolfo ir Jadvygos Damušių šeima

ONA VOVERIENĖ

Lietuvai atgavus nepriklausomybę juos visada matydavome kartu. Adolfas Damušis (1908.VI.6-2003.II.27) aukštas, lieknas, besišypsantis, besidžiaugiantis atgauta Lietuvos laisvė ir laimėjimais, besisielojantis dėl jos nesėkmių. Ji, Jadvyga Pšibilskytė-Damušienė (1915.X.29-2010.VIII.4) – visada elegantiška, geranoriška, maloni, balta, kaip pavasarį obelėlė, ir, atrodo, niekad dėl to nesisielojusi, visada atrandanti gerą žodį sutiktajam, padrašinimą veikloje. Visada malonu buvo juos sutikti Vilniaus ir Kauno universitetų auditorijose, konferencijų salėse, išgirsti jų išmintingą žodį, akinantį neprarasti vilties ir pasiaukojančiu darbu greitinti jos gyvenimą. Visiems mums jie atrodė, kaip tvirtos lietuviškos šeimos etalonas, į kurį reikia lygiuotis ir imti pavyzdį.

Apie prof. Adolfą Damušį ne kartą rašiau įvairiomis progomis, kaip apie mokslininką (Žymieji XX š. Lietuvos mokslininkai, 2009); politiką, visuomenės veikėją (viešojoje spaudoje). Apie Jadvygą Damušienę daug rašė jos bičiulė ir biografe tapusi dr. Aldona Vasiliauskiene. Jos darbais mielai pasinaudosiu, siekdama atskleisti J. Damušienės indėlį į lietuviškos sklaidą išeivijoje bei išeivijos jaunosios kartos ugdymą tautiškumo dvasia.

Adolfas Damušis 1928 metais baigė Panevėžio gimnaziją; 1934 m. – Vytauto Didžiojo universiteto Technikos fakultetą, įgijęs chemijos technologo inžinieriaus specialybę. Tie metai A. Damušiu buvo laimingi ir kita prasme. Pakvietas su keliais savo draugais ateitininkais į Kybartų “Žiburio” gimnazijos abiturientų išleistuves, jose sutiko ir savo būsimą žmoną Jadvygą Pšibilskytę, tuo metu abiturientę.

Užaugęs gražioje katalikiškoje šeimoje A. Damušis anksti įsitraukė į ateitininkų veiklą. 1930-1931 metais tapo Moksleivių ateitininkų sąjungos pirmininku. Ypač žavėjosi filosofu Antano Maceinos darbais ir jo asmenybe. 1936 metais kartu su juo tapo deklaracijos “Į organiškąsias valstybes Rūmuvos žurnale, signatarais. Deklaracijoje abu šviesuoliai, “regėdami pavojingai besiklostantią tarptautinę būklę ir didėjančią socialinę atskirtį šalies viduje, bandė siūlyti būdus reformuoti autoritarinį tautinį režimą, valstybės žlugimo išvakarėse likusį be deramos politinės atramos visuomenėje ir tesilaikiusį valstybinių jėgų struktūrų galiomis“ (Vidmantas Valiušaitis. Kapitalistinės dvasios žymė // *Lietuvos žinios*. – 2008. I.31, p. 14).

1937-1938 metais A. Damušis specializavosi Berlyno ir Frankfurto universitetuose. 1937 metais, antrą Kalėdų dieną vedė ateitininkę mokytoją, baigusią Klaipėdos pedagoginį institutą, Jadvygą Pšibilskytę, prisiekė vienas kitam amžiną meilę. Visą gyvenimą duotai priesaikai liko ištikimi. Trečią Kalėdų dieną sutuoktiniai jau buvo Berlyne. 1940 m. A. Damušis apgynė daktaro disertaciją “Geležies ir aliuminio deginių santykio įtaka į cemento susitraukimą”;

Adolfas ir Jadvyga Damušiai

Ntr. A. Sutkaus

buvo pakviestas dėstyti chemijos discipliną Vytauto Didžiojo universitete. Rusams okupavus Lietuvą, Adolfas Damušis su ištikimiausiais bendraminčiais įsijungė į pagrindinį pasipriešinimo judėjimą: aktyviai dalyvavo Lietuvos aktyvistų fronto, vėliau Lietuvių fronto, dar vėliau Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIKo) veikloje. Jadvyga tapo jo ištikima talkininke visuose jo žygiuose ir sumanymuose.

1941 m. birželio 22-28 d.d. Adolfas Damušis tapo vienu iš Tautos sukilimo organizatorių. Prasidėjus karui ir sukūrus Laikinąją Lietuvos vyriausybę A. Damušis joje tapo Pramonės ministru. Neilgai. 1944 m. birželio 16 d. A. Damušis kartu su kitais Laikinosios vyriausybės nariais buvo gestapo suimtas ir įkalintas Vokietijoje. Jadvyga, nors buvo po sunkios operacijos, pasiėmusi abu mažamečius sūnus Vytenį ir Saulių, ir jau gerokai pagyvenusius tėvus, ryžosi vykti į Vokietiją ir bet kokia kaina surasti savo vyrą kalėjimuose. Jai pavyko rasti jį Muencheno kalėjime ir išgelbėti nuo bado mirties. Kai frontui artėjant prie Vokietijos, kaliniai iš Muencheno buvo pervežti į kalėjimą prie Šveicarijos sienos, Jadvyga su šeima taip pat persikėlė iš Muencheno ir apsigyveno netoli kalėjimo kaimelyje. Ten ir atrado savo šeimą. A. Damušis išlaisvintas iš kalėjimo JAV kariuomenės. Jis svėrė tik 46 kg.

Atgavęs sveikatą A. Damušis kurį laiką mokytojavo, buvo net pabėgėlių lietuviukų mokyklos direktorius. 1947 metais Damušių šeima emigravo į JAV, į Kilylandą. Čia A. Damušis įsidarbino dažų pramonės cheminių tyrimų firmoje, aktyviai dalyvavo Amerikos lietuvių visuomeninėje veikloje: tapo Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos pirmininku, Lietuvių katalikų mokslo akademijos nariu, Tautos fondo nariu, Lietuvių enciklopedijos, leidžiamos Bos-

tone, chemijos technologijos skyriaus redaktoriumi, aktyviai bendradarbiavo Amerikos lietuvių spaudoje, rašė straipsnius į *Draugą, Ateitį, Į laisvę; Lietuvių dienas, Pasaulio lietuvi*.

Jadvyga Damušienė įsitraukė į lietuvių katalikiškąją veiklą: išeivijos lietuviukus mokė lietuvių kalbos ir literatūros, rėmė vargingai gyvenančius lietuvių šeimas, parūpindavo jiems pastogę ir darbą; dainavo lietuviškos dainos moterų kvartete, giedojo bažnytiniame chore. Įstojo ir baigė Wayneo universitetą Detroite, tapo menotyrininke. Visur jos buvo pilna.

Daug metų J. Damušienė dirbo lietuviškoje šeštadieninėje mokykloje. Lietuviškų šeimų vaikai mokėsi angliškose mokyklose, savaitgaliais juos viliojo įvairios išvykos su bendraklasiais, sporto, golfo klubai ir įvairiausių būrelių veikla savo mokyklose, todėl šeštadieninių lietuviškų mokyklų vadovams ir mokytojams reikėdavo ypatingo išradimo, kad vaikai šeštadienius norėtų leisti jose. Tokiais jie ir buvo. Režisavo lietuviškus spektaklius, prigalvodavo visokių pramogų vaikams. J. Damušienė su vaikais vaidino teatrą; režisavo Bernardo Brazdžionio *Meškiuką Rudnosiuoką*; Salomėjos Nėries *Eglę žalčių karalienę* ir kt. vaidinimus. Vaikų tėvai noriai lankydavo tuos spektaklius, jais pasidžiaugdavo.

(Bus daugiau)

KANADOS ĮVYKIAI

Politinės staigmenos

Kanados federaciniai rinkimai, kuriuos daugelis vadino nereikalingais, atnešė daug netikėtumų. Konservatoriai trečią kartą iš eilės laimėjo rinkimus ir dar daugiau – teisę turėti daugumos vyriausybę, kurios taip atkakliai siekė jų vadovas Stephen Harper. Tačiau dar didesnis netikėtumas – galutinis liberalų partijos, taip siekusios šių rinkimų, pralaimėjimas daugelyje rinkimų apylinkių. Liberalų partijos vadovas Michael Ignatieff patyrė ir asmeninį pralaimėjimą: jis neišrinktas netgi savo rinkiminėje apylinkėje. Jau kitą dieną po rinkimų jis pranešė atsistatydinąs iš federacinės liberalų partijos vadovo pareigų. Dar didesnė staigmena visiems kanadiečiams *Kvebeko bloko* ir jo vadovo Gilles Duceppe pralaimėjimas. NDP sugebėjo patraukti į savo pusę nusivylusius kitomis partijomis kanadiečius, ypač Kvebeko provincijoje nepatenkintus “Kvebeko bloko” veikla. Palikusi šiai, atrodė, nepakeičiamai Kvebeke partijai tik 4 vietas parlamente, NDP pirmą kartą savo istorijoje tapo tikrai federacine partija ir oficialia opozicija, o Kvebeko rinkėjai pirmą kartą tapo federacinio politinio gyvenimo dalyviais. Mažesnę, bet irgi reikšmingą rinkiminę pergalę pasiekė Žaliųjų partijos vadovė Elizabeth May, laimėjusi savo rinkiminėje apylinkėje ir tapusi pirmąją ir vienintelę Žaliųjų partijos atstove parlamente.

S. Harper išpėja kanadiečius, kad Osamos bin Laden žūtis nereikia karo su terorizmu pabaigos, ragina būti budriais. Amerikiečių spec. būrys tyliame Pakistano mieste netikėtai, nežinant netgi Pakistano valstybinei saugumo tarnybai, atakavo seniai stebimą prabangią sodybą – tvirtovę su slaptingais gyventojais. Nuleisti iš sraigtasparnių kariai nukovė namo savininkus ir ilgai ieškoma Osama bin Laden, paėmė jo kūną ir žvalgybai reikalingus duomenis. Po paros pagal musulmonų papročius jo palaikai buvo palaidoti jūroje. Arabų pasaulyje žinia apie teroro įkvėpėjo žūtį buvo sutikta santūriai, bin Laden pasekėjai prisiekė keršyti už jo mirtį.

Kanados dovana karališkiesiems jaunavedžiams – \$50,000 čekis. Ši suma pagal princo William ir jo žmonos Catherine pageidavimus bus skirta Kanados jūros pasienio sargybos savanorių tarnybai. Už tuos pinigus nu-

matoma pagerinti paieškų ir gelbėjimo tarnybos techninę bazę. Ministeris pirmininkas dėl federacinių rinkimų negalėjo pasinaudoti kvietimu dalyvauti karališkose vestuvių iškilmėse. Jaunoji pora William ir Kate birželio 30 – liepos 8 d.d. lankysis Kanadoje.

Žurnalistas Doug Saunders, *Globe and Mail* laikraščio Europos biuro vadovas, apdovanotas Donner premija (\$35,000). Jo knyga *Arrival City: The Final Migration and Our Next World* nagrinėja migracijos raišką pasaulyje, kaip vieną iš ryškiausių XXI šimtmečio istorinių bruožų. D. Saunders kandidatūra buvo atrinkta iš 69 pristatytų apdovanojimui žurnalistų.

Daugelis vyresnių kanadiečių yra pasirūpinę santauromis senatvei, bet beveik trečdalis Kanados pensininkų, vyresnių nei 55 metų, turi vidutinę \$19,000 skolą. Jaunesnių nei 55 metų gyventojų skola dvigubai didesnė – \$40,000. Kanados statistikos tarnyba savo apžvalgoje pastebi, kad skolos dydis priklauso ir nuo šeiminės padėties. Išsiskyrusieji turi didžiausią skolą, poros – gerokai mažesnę. Niekada nevedę turi vidutinio dydžio skolą, pačią mažiausią – našliai. Kuo vyresnio amžiaus apklaustieji pensininkai, tuo mažesnė jų skola. Tik penktadalis 75 ir daugiau metų turinčių pensininkų turi vienokią ar kitokią skolą.

Pats žymiausias Kanados technologinis išradimas kosmonautikos istorijoje – *Canadarm2* – baigia savo tarnybos laiką. Kai birželio mėnesį NASA erdvėlaiviai baigs skraidymo programą, į žemę sugrįš ir *Canadarm 2*. Pirmą kartą Kanados astronautas Chris Hatfield išėjo į kosminę erdvę ir su šiuo įrengimu pritvirtino reikiamą įrangą tarptautinėje skrydžių stotyje. Tokį kosminį pasivaikščiavimą Chris Hatfield pakartojo dar keletą kartų. *Canadarm 2* per dešimtmetį praverė taisant kosminės stoties išorės įrangą, perkeltant krovinius iš erdvėlaivių į stotį.

Didelė ledo lytis, atskilusi nuo Grenlandijos Peterman ledyno, artėja prie Kanados salų. Ledo lyties dydis 250 kv. km, ji gerokai didesnė nei daugelis salų Labradoro salyne. Kanados pasienio tarnyba iš skrydžio aukštumų praėjusį rugpjūtį pastebėjo ledo luitą, slenkantį Kanados salų link. Manoma, kad Kanados pakrantes plaukianti ledo sala pasieks per vienerius metus. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

RENGS MOKYMUS

Lietuvos kariuomenė po daugiau nei 10 metų pertraukos vėl ims rengti mokymus, į kuriuos bus kviečiami privalomąją karo tarnybą anksčiau jau atlikę vyrai. Krašto apsaugos ministerės Rasos Juknevičienės teigimu, tokie apmokymai yra numatyti seime svarstomame naujos redakcijos Karo prievolės įstatyme, kuriuo siekiama atnaujinti rezervo formavimo šalies ginkluotose pajėgose tvarką ir užtikrinti, kad nepritrūktų krašto gynybos apmokytų asmenų. Apmokymais būtų formuojamas organizuotasis rezervas. Jame esantys asmenys, atlikę privalomąją pradinę karo tarnybą, būtų kas 5 metus kviečiami 20-30 dienų karinių įgūdžių atnaujinimui. Taip būtų rengiamas vadinamas individualusis rezervas.

MAŽIAU BIBLIOTEKŲ

Lietuvoje per metus viešųjų bibliotekų sumažėjo 29-omis, o bibliotekų skaitytojų sumažėjo 13,000. Statistikos departamento duomenimis, 2010 m. pabaigoje šalyje buvo 2,716 bibliotekų. Pusė jų priklauso Kultūros ministerijos reguliavimo sričiai, dauguma jų (1,307) buvo savivaldybių ir apskričių viešosios bibliotekos. Labiausiai sumažėjo kaimo skyrių skaičius: 2009 m. jų buvo 1,110, o pernai – 1,085. Bibliotekose daugėja kompiuterizuotų darbo vietų – 2010 m. 91% turėjo kompiuterizuotas darbo vietas skaitytojams, iš jų 97% – interneto prieigą. Didžiausią dokumentų fondą šalyje yra sukaupusios Lietuvos valstybinė Martyno Mažvydo (6.8 mln.), Vilniaus universiteto (5.4 mln.) ir Lietuvos mokslų akademijos (3.8 mln.) bibliotekos. 2010 m. šalies bibliotekose dirbo 6,200 profesionalių darbuotojų.

KEISIS RINKA

Premjeras Andrius Kubilius pripažįsta, kad nuo gegužės pradžios atveriamą Vokietijos darbo rinką gali paveikti Lietuvos rinką ir priversti šalį labiau konkuruoti dėl kvalifikuotų darbuotojų. Pasak jo, vienas iš kvalifikuotų darbuotojų išlaikymo Lietuvoje galimybių – rūpinimasis jais. Vokietija nuo šių metų gegužės atšaukia apribojimus darbo jėgos judėjimui iš 2004 m. į Europos sąjungą (ES) įstojusių valstybių. Žinovai nesiūti tokių emigracijos mastų į Vokietiją kaip į Didžiąją Britaniją ar Airiją.

VILKAI IR LŪŠIAI

Lietuvos miškuose gyvena mažiausiai 300 vilkų ir 50 lūšių. Gen. miškų urėdo

Benjamino Sakalausko sudaryta mokslininkų komisija pagal apskaitų rezultatus įvertino vilkų ir lūšių gausą 348 girininkijų miškuose. Todėl, kad kituose šalies miškuose tokia apskaita nebuvo atlikta, neįmanoma nustatyti bendro Lietuvos teritorijoje gyvenančių vilkų ir lūšių skaičiaus, tačiau „jis neabejotinai yra bent pusantro karto didesnis už valstybiniuose miškuose nustatytą šių rūšių gausą“, teigiama Aplinkos ministerijos organizacijos „Baltijos vilkas“ atstovų apskaičiavimu, nustatytas minimalus vilkų skaičius negali būti didesnis nei 180 (pridėjus rezervatuose apskaitytus apie 20 vilkų).

SAVANORYSTĖS MIESTAS

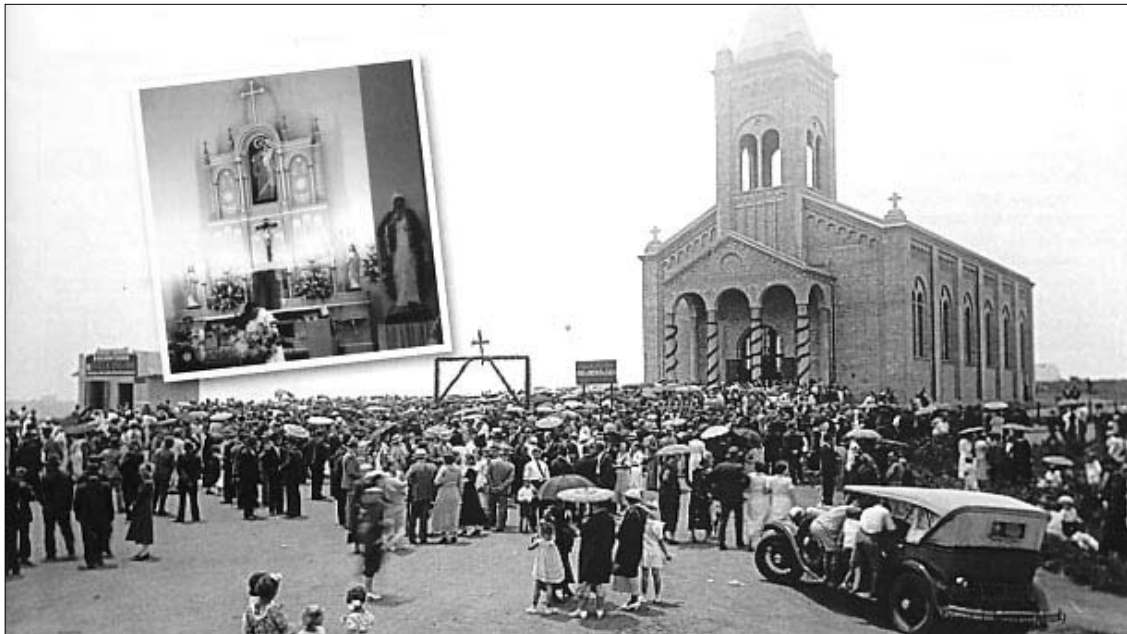
Šiomet neoficialaus Europos sąjungos (ES) gimtadienio tema pasirinkta savanoriška veikla, kurios pristatymui Lietuvoje daugiausia dėmesio bus skiriama Kaune. Gegužės pradžioje Europos dienos minėjimo renginius visoje šalyje organizuojančios Europos komisijos (EK) ir kitų ES institucijų atstovybės Lietuvoje Kauną pavadino savanoriškos veiklos sostine. Kaunas pasižymėjo per visą istoriją labai giliomis savanorystės tradicijomis, daug visokių organizacijų per visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį ir Lietuvai atkūrus nepriklausomybę veikė Kaune. Laikinojoje sostinėje, Daugirdo slėnyje prie Vytauto šventovės, gegužės 8 d. veikė savanorių miestas, kuriame savo veiklą pristatė per 20 savanoriškos veiklos organizacijų: skautų, sporto, gyvūnų globos draugijos, „Maisto bankas“, Kraujo aukojimo centras, krašto apsaugos savanoriai, ugnia-gesiai.

EUROPOS DIENA

Vilniuje, Gedimino prospekte, gegužės 6-8 d.d. veikė Europos dienos skirta kulinarijos mugė „Europa prie vieno stalo“, kurioje buvo pristatyti Europos šalių tautiniai patiekalai ir kultūrinė programa. Europos parlamento (EP) atstovybė rengė filmų peržiūras po atviru dangumi V. Kudirkos aikštėje. Europos dienos skirti renginiai vyko visoje šalyje. Lietuvos moksleiviai buvo pakviesti dalyvauti Europos egzamine, pasitikrinti žinias apie ES, jos piliečių teises ir pareigas. Šiomet minint Europos savanoriškos veiklos metus, dešimtyje Lietuvos miestų buvo pradėta dalinti Europos savanorių pasus, kuriuos gavusieji rinks juose pažymas apie dalyvavimą savanoriškoje veikloje. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Lietuvių kūrimasis Brazilijoje

Vila Zelinos Šv. Juozapo šventovė Brazilijoje, pašventinta 1936 m. vasario 16 d.

Brazilijos lietuvių Romos katalikų bendruomenės „Šv. Juozapas“ pirmininkas A.P. Tatarūnas žurnale *Mūsų Lietuva* (2011, kovas) rašo apie lietuvių kūrimąsi šiame krašte. Emigracija iš Lietuvos į Braziliją prasidėjo maždaug 1923 m. Kun. Valaitis atvykęs 1928 m. ėmėsi iniciatyvos statydinti lietuvių šventovę. Tačiau tai tik buvo mesta sėkla. Sumanymą tęsė kun. B. Sugintas, ir 1934 m. visų svajonė išsipildė, kai Klaudijus Monteiro Soares Filho, Vila Zelinos žemių savininkas, padovanojo lietuviams žemės plotą, kuriame ir šiandien stovi

pastatyta šventovė. Pridėjo jis ir 80,000 plytų statybai vykdyti.

Po dvejų metų sunkaus darbo pastatyta Vila Zelinos Šv. Juozapo šventovė. Dalyvaujant 6000 lietuvių ji buvo pašventinta. Tai įvyko 1936 m. vasario 16 d. Po metų kun. Pijus Ragažinskas tęsė pradėtus darbus. Vėliau čia dirbo kun. Juozas Šeškevičius, kun. Petras Rukšys.

„Esam brazilai su lietuvišku krauju, gimėm Brazilijoje, bet esame lietuviai“, – pranešimą baigia straipsnio autorius. **Inf.**

Argentina

UŽSIENIO REIKALŲ VICEMINISTERĖ Asta Skaisgirytė-Liauškienė balandžio 15 d. kartu su Lietuvos ambasadoriumi Vaclovu Salkausku su ponija ir Irena Skullerud aplankė Susivienijimo lietuvių Argentinoje (SLA) draugiją. Valdybos nariai, šokių grupių vadovai, bibliotekos vedėjas, lietuvių kalbos kursų vadovas ir Kultūros reikalų komisijos dalyviai trumpai apšvietė savo veiklą ir atsakė į klausimus. Viceministerė pasirašė Garbės svečių knygoje ir jai buvo įteikta dovanėlė jos apsilankymo prisiminimui. Vėliau Argentinos lietuvių bendruomenė surengė viešniai priėmimą Lietuvių centro patalpose. A. Skaisgirytė-Liauškienė

nė taip pat apsilankė Aušros Vartų parapijoje.

DEŠIMT MŪSŲ draugijos „Dobiliukų“ grupės vaikučių dalyvavo URM piešinių konkurse „1410 – Žalgirio mūšis“, skirtame šio mūšio 600 metų sukakties paminėjimui. Besilankanti mūsų apylinkėje Lietuvos užsienio reikalų viceministerė Asta Skaisgirytė-Liauškienė įteikė šiame konkurse laimėtą pirmąją premiją Morai Melone-Patejūnas, ir devynis pažymėjimus kitiems konkurse dalyvavusiems vaikučiams. Sveikiname visus, ypatingai grupės vadovę Nelidą Zavickaitę-Mahne.

BALANDŽIO 15 d. mirė a.a. Marija Stelmokaitė-Schaffer. Reiškiame gilią užuojautą artimiesiems.

SUSIVIENIJIMO lietuvių Argentinoje visuotinis narių susirinkimas įvyko balandžio 30 d. mūsų patalpose. Praėjusių metų draugijos veiklos pranešimas ir SLA balansas buvo vienbalsiai priimti.

LIETUVOS JAUNŲJŲ GAMTININKŲ centras tradiciškai skelbia tarptautinį vaikų ir jaunimo plakatų konkursą. Maloniai kviečiami dalyvauti ir užsienio lietuvių liuanistinio švietimo įstaigų moksleiviai. Darbų laukiama iki birželio 30 d. Susipažinti su konkurso nuostatais galima tinklalapyje http://www.gamtininkai.lt/Foto_2011/penkios_laisvės_nuo_2011.doc.

KOVO 30 d. išlaikė egzaminus ir tapo advokatu Robertas Aleksandras Vekelis. Sveikiname! **Inf.**

Užsienio reikalų viceministerė Asta Skaisgirytė-Liauškienė Argentinos lietuvių bendruomenės surengtame priėmime š.m. balandžio 15 d.

Mary Immaculate šventovės altorius Londone, ON. Čia lietuviai renkasi melstis
Ntr. E. Petrausko

Bostono lietuviai rengia...

Atkelta iš 4-o psl.

Taip pat šių metų vasario mėnesį Bostono Rengimo komitetas pakvietė paskutinės Toronte vykusios Dainų šventės organizatorius Paulių ir Rasą Kurus pasidalinti mintimis ir medžiaga. Rengimo komitetas džiaugiasi, kad patarimų yra sulaukta daug, užsibrėžti tikslai siekiami, rezulta-

tai skelbiami, entuziazmas didelis ir darbštumas pavydėtinas. Kaip bebūtų, šventės rengimo darbas yra milžiniškas ir jėgų reikia daug. Tad kviečiame ir laukiame daugiau norinčių prisidėti prie šio darbo. Ponai Kurai pabrėžė, kad prie Toronte vykusios Dainų šventės dirbo daugiau kaip 300 savanorių. Savaiame aišku, jog bostoniškiams reikės ne ma-

žiau. Pagaliau Rengimo komitetas kviečia ir ragina prekiautojus užsiregistruoti ir dalyvauti šventės mugėje. Lietuviškos prekės, ar tai būtų liaudies darbai, menas, muzika, gintaro dirbiniai, maistas, ir visokeriopa apranga, visuomet pritraukia svečių smalsumą, interesą ir norą parsivežti namo suvenyrinius prisiminimus. Registracijos informaciją galima rasti tinklalapyje www.sokiusvente2012.org.

XIV-osios Tautinių šokių šventės Rengimo komitetas prižada surengti sklandžią, įspūdingą ir gaivinančią šventę. Kviečiame jaunimą atvykti, susipažinti ir susiporuoti. Taip pat kviečiame tuos “boomer” lietuvius atnaujinti jaunystės draugystes bei pažintis. Laukiame ypač vyresniosios išeivijos kartos, nes jų dėka gimė Tautinių šokių šventės, kurios gyvuoja penkiasdešimt penkerius metus. O Bostono šventės Rengimo komitetas ir miesto plati lietuvių visuomenė prižada visus sutikti atvirose rankose, tęsti lietuvišką paveldą ir perduoti kaip estafetę mūsų meilę tautiniams šokiams priaugančioms kartoms. Maloniai kviečiame kuo dažniau apsilankyti šventės tinklalapyje ir sužinoti visas šventės naujienas. Prašome užsidekite noru dalyvauti ir pakelkite sparnus JAV rytinės pakrantės link, kur jums Bostono lietuviai pristatys tikrą šedevrą!

London, ON

PARAPIJOS ypatingasis susirinkimas bus birželio 12, sekmadienį, po 3 v.p.p. Mišių šventovės salėje. Kviečiame visus dalyvauti.

JONINĖS bus rengiamos birželio 26, sekmadienį, Laisvio-Petro Sergaučio dvare. Tą sekmadienį ten bus ir parapijos Mišios 1 v.p.p. Ta proga mus lankys per Kanados lietuvių parapijas keliaujantis Gailestingojo Jėzaus paveikslas, prie kurio visi pasimelsime

GEGUŽĖS 15, sekmadienį, Mišios bus už a.a. Helgą Brazauskienę. **Inf.**

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Kai Los Angeles mieste lankėsi Lietuvos ambasadorius Vašingtone Žygimantas Pavilionis, Kaunas buvo pristatytas didžiausioje turizmo parodoje JAV Vakarų pakrantėje “Travel Show”. Antrąjį pagal dydį Lietuvos miestą Kauną pristatė Lietuvos garbės konsulė Kalifornijoje Daiva Čekanauskaitė-Navarrette. Ši paroda pritraukė daugiau kaip 20,000 lankytojų. Konsulę kalbėti pakvietė Los Angeles miesto tarybos narys Thom LaBonge, kuris yra Kauno ir Los Angeles susigiminiavusių miestų komiteto pirmininkas. JAV piliečiai mėgsta keliauti. Pasak Pasaulio turizmo organizacijos, amerikietis yra ir antroje vietoje pagal išlaidas turistams pasaulyje. JAV turistų pritraukimo į Lietuvą tema buvo svarstyta kovo 5 d. Lietuvos garbės konsulų suvažiavime. Jame nutarta imtis pastangų parengti pasiūlymus dėl amerikiečių turizmo Lietuvoje.

Airija

Dubline pagrindinėje Airijos filmų instituto kino salėje vyko dokumentinio filmo “Knygnešiai” premjera. Bendras lietuvių ir airių dokumentinių filmų kūrėjų darbas buvo įtrauktas į svarbiausių šio instituto filmų premjerų programą 2011 metais. “Knygnešiai” (“Book Smuglers”) yra filmas, kuriame airis poetas Gearoid MacLochlain ir lietuvis teatro režisierius Albertas Vidžiūnas kartoja XIX šimtmečio Lietuvos knygnešių pavojų kupiną veiklą. Po filmo rodymo kalbėjęs Lietuvos ambasadorius Airijoje Vidmantas Purlys pasveikino filmo darbuotojus. Šiame filme, kalbėjo ambasadorius, giliai pažvelgta į esminius tautinę tapatybę sudarančius ramsčius: kalbą, religiją, istoriją. Filme taipgi puikiai atskleidžiamas nuostabus Lietuvos gamtos, jos miestų architektūros grožis. Filmą stebėjo pilna salė žiūrovų. Jo pastatymą rėmė Lietuvos ambasada Airijoje, kūrybinė grupė: režisierius J. Cullinane, darbuotojai (savo sričių žinovai) – R. Miškinytė, B. Dibenedeto, D. Rane ir A. Kemežys.

Australija

A.a. Vytautas Bindokas, visuomenės veikėjas, lietuvių bendruomenės garbės narys, 92 m. amžiaus, mirė sausio 28 d. Geelonge. Vėlionis gimė 1918 m. rugpjūčio 3 d. Sintautuose, Šakių apskr., jauniausias penkių vaikų šeimoje. Šeima sunkiai vertėsi, bet jauniausią sūnų Vytautą leido mokytis. Jis mokėsi paskutinėje Šakių gimnazijos klasėje, kai pra-

sidėjo II-sis Pasaulinis karas. Artinantis sovietams į Lietuvą, Bindokų šeima pasitraukė į Vokietiją. Vytautas vokiečių buvo paimtas kasti apkasus. Pasibaigus karui, jis buvo paimtas į amerikiečių nelaisvę, o paleistas apsigyveno pabėgėlių stovykloje. 1949 m. išplaukė į Australiją. Darbo sutartį atliko kirsdamas cukrines nendres. Sutartį baigė žemės ūkio mašinų gamyboje (International Harvester) Geelonge. Čia sutiko savo gyvenimo draugę Meilutę Jankutę, sukūrė šeimą, susilaukė trijų sūnų, kurie kalba lietuviškai ir dalyvauja lietuviškoje veikloje.

Pats Vytautas Bindokas uoliai įsijungė į lietuvišką veiklą. Jo buvo visur: padėjo statyti pirmuosius Australijoje Lietuvių Namus, darbuosi lietuvių šeštadieninės mokyklos tėvų komitete, buvo Geelongo lietuvių sporto klubo pirmininkas, taipgi Geelongo LB apylinkės valdybos pirmininkas. Vadovavo Australijos lietuvių sporto šventei. Už nuopelnus tapo Geelongo lietuvių bendruomenės garbės nariu.

Švedija

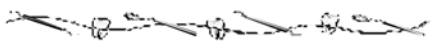
J. Lukšos-Daumanto knyga *Partizanai* išversta į švedų kalbą ir išleista. Knygos vertėjas John Ohman, kalbantis lietuviškai švedų režisierius bei kinematografas, publicistas ir vertėjas, yra nustebintas unikalia lietuvių tautos pasipriešinimo istorija okupacijai. Jis apie Lietuvos partizanų judėjimą girdėjęs senokai, tačiau realesnį ir įtakingesnę vaizdą susidarė prieš 14 metų, perskaitęs šią J. Lukšos-Daumanto knygą. Jam partizanai paliko be galo didelį įspūdį. Tiesiog stebėjosi, kaip tokia maža tauta taip narsiai ir ilgai nepalankiomis sąlygomis galėjo prieštintis okupantams. Todėl nusprendė šią knygą versti į švedų kalbą. Prieš penkerius metus Švedijoje pasirodžiusi ši knyga susilaukė didelio dėmesio ir buvo išpirkta. Dėl tam tikrų priežasčių knygos pavadinimas buvo pakeistas į *Miško broliai*. Vertėjas prasiarė, kad rūpinasi knyga išleisti antrą kartą.

Vokietija

Su dideliu pasisekimu, atlikta Berlyne kompozitorės Justės Janulytės garso ir vaizdo koncertinė instaliacija “Smėlio laikrodžiai”. Ši lietuvišką projektą vokiečių žiūrovams pristatė didžiausias Vokietijos šiuolaikinės muzikos festivalis “Maerzmusik”. Milane gyvenančios kompozitorės J. Janulytės projektą “Smėlio laikrodžiai” atliko keturi “Gida Ansamble” violončelininkai: Edmundas Kulikauskas, Povilas Jacunskas, Rūta Tamulytė ir Onutė Švarbauskaitė. **JA**

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 69 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.25%
čekių sąskaitą iki0.25%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius0.50%
180 dienų indėlius0.50%
1 m. term. indėlius1.50%
2 m. term. indėlius1.90%
3 m. term. indėlius2.40%
4 m. term. indėlius2.65%
5 m. term. indėlius2.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)0.50%
1 m. ind.1.50%
2 m. ind.1.90%
3 m. ind.2.40%
4 m. ind.2.65%
5 m. ind.2.85%

PASKOLAS
Asmeninės nuo3.50%
Nekiln. turto 1 m.3.50%
ATIDARYKITE TALKOJE NAUJA

TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTA NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ –
(Tax-free savings account – TFSA)

MOKAME PALŪKANAS:

Variable – 1.50%
1 metams – 2.00%
2 metams – 2.25%
3 metams – 2.50%
4 metams – 2.75%
5 metams – 3.25%

• **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

• **Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu**
3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

Ižymus kūrybinis palikimas

Balandžio 18 d. Lietuvos ambasadoje Vašingtone (JAV) surengtas vakaras, skirtas 100-ųjų M.K. Čiurlionio gimimo metinių paminėjimui, kurio metu buvo atidaryta LR Užsienio reikalų ministerijos ir Valstybinio M.K. Čiurlionio dailės muziejaus parengta kilnojamoji paroda, pristatanti iškilaus Lietuvos menininko gyvenimą ir kūrybą. Nuotraukose: renginio akimirkos

Pasaulio lietuvių bendruomenės įvairiais renginiais pažymi pasaulio ir Lietuvos kultūrai svarbią datą – 100-ąsias kompozitoriaus ir dailininko M.K. Čiurlionio mirties metines (1875-1911). Ši data yra įrašyta ir UNESCO minėtinų datų sąrašė, 2011-iejį paskelbti M.K. Čiurlionio metais. Per palyginti neilgą savo gyvenimą talentingas kūrėjas paliko apie 300 tapybos ir grafikos darbų. Daugelis paveikslų ir piešinių yra saugomi Kaune, valstybiniame M.K. Čiurlionio dailės muziejuje, pavieniai – Vilniaus, Varšuvos, Sankt Peterburgo muziejuose, keletas darbų – privačiose kolekcijose. Šiandien tiksliai nežinoma, kiek iš viso M.K. Čiurlionis buvo sukūręs muzikos, nes didelė dalis rankraščių neišliko; jie, manoma, sudegė karo metais ar dingo istorijos verpetuose. Teigiama, kad jis yra parašęs daugiau kaip 300 muzikos kūrinių – preliudų, fugų, noktiurnų, mazurkų, dainų chorams, pjesių vargonams. Populiarios ir dažnai skamba dvi M.K. Čiurlionio simfoninės poemos *Miške* ir *Jūra*. Ir muzikai, ir tapybai būdinga romantiškos nuotaikos, simboliais išsakomos vizijos. Jo kūryba, gerokai pralenkusi laiką, pasižymi modernumu, todėl ir šiandien ji domina ir muzikus, ir dailininkus savo neišsakomu paslaptingumu ir mistiniais vaizdais.

Lietuvių dailininko darbais domisi japonai, vokiečiai, ispanai ir kitų tautų menininkai. Kūrėjo vardu pavadintos ne tik muzikos įstaigos, konkursai. Krymo astronomas jo vardu yra pavadinęs asteroidą, Pamyro kalnuose Lietuvos alpinistai, užkopę į niekada nelankytą viršukalnę, pavadino ją M.K. Čiurlionio vardu. M.K. Čiurlionio kūrybinis palikimas ne vienam Lietuvos talentingam dailininkui ar muzikui yra įkvėpimo šaltinis ir mokykla. **Inf.**

Jaunimo muzikos vakaras

Balandžio 27 d. Toronte, North York *Living Art* centre vyko Loretto Abbey vidurinės mokyklos moksleivių tradicinis koncertas

Katalikiška Loretto Abbey mergaičių mokykla turi ilgą istoriją ir tvirtas tradicijas. Dar 1609 metais Mary Ward įsteigė Palaimintosios mergelės Marijos švietimo institutą. Vėliau, 1847 metais ją perėmė savo globon atvykusios iš Airijos Loretto seserys, ji tapo vidurine katalikiška mergaičių mokykla. Joje ta-

lentingos moksleivės šalia akademinio užsiėmimo turi galimybę lavinti gabumus muzikai, dailei, vaidybai. Mokyklos choras, pučiamųjų instrumentų orkestrai dalyvauja svarbiuose Toronto ir provincijos visuomenės renginiuose, meno festivaliuose ir šventėse, ne kartą iš jų parsiveždami apdovanojimus.

Šiame pavasariniame koncerte „Kai tu tiki“, skirtame mokyklos meno programoms paremti, parodė įvairiapusio meninio lavinimo rezultatus. Atėjusius į koncertą – daugiausia moksleivių tėvelius ir artimuosius, draugus – rūmų prieangyje pasitiko moksleivių dailės paroda. Koncerte girdėjome vyresniųjų, vidutinio amžiaus ir jaunesniųjų pučiamųjų instrumentų orkestrus, klausėmės choro dainų, tarp jų matėme ir šokio improvizacijų. Koncerte dalyvavo ir kviestiniai svečiai – žinomas St. Michael chorinio dainavimo mokyklos jaunuolių choras, vadovaujamas meno vadovo ir dirigento Jerzy Cichocki, gerai išlavintais balsais atlikę įspūdingus kūrinius. Tačiau svarbiausia ir labiausiai laukiama scenoje buvo šios mokyklos auklėtinė, dabar gyvenanti Los Angeles dr. Indrė Viskontaitė. Akompaniatorė – žinoma pianistė Anne Larlee (COC). Viešnia padainavo žaismingas partijas

Scenoje buvusi Loretto Abbey mokyklos auklėtinė dr. Indrė Viskontaitė

iš G. Puccini, C. Gounod operų, Gershwin, keletą liturginės muzikos kūrinių. Artistiška ir skleidžianti šilumą, nuoširdžia šypsena ir išraiškinga vaidyba dainininkė sužavėjo visus, bet labiausiai atidžiais žvilgsniais ją sekė scenoje sėdinčios moksleivės, tikriausiai, kaip savo ateities viziją. I. Viskontaitė, tapusi neurobiologijos specialiste, sėkmingai derina mokslininkės ir operos dainininkės, televizijos laidos vedėjos karjerą. Dainininkė, baigiantis koncertui, surado progą padėkoti mokyklai ir ją globojančioms Loretto Abbey seserims už suteiktą puikų akade-

minį parengimą studijoms universitete, už muzikos pamokas, padrąšinimus siekti užsibrėžto tikslo ir savo svajonės. Metinis moksleivių koncertas – tai ilgos repeticijų valandos moksleiviams ir jų vadovams. Ant dirigento pakylės ne vieną kartą išėjo ir lietuvių bendruomenei pažįstama muz. Nijolė Benotienė. Ji dirigavo atliekant Kanados himną jaunesniųjų mergaičių orkestrui ir pabaigoje – visiems kartu su soliste Indre Viskontaite atliekant *Kai tu tiki* (ž. ir m. S. Schwartz, *Egipto princas*) Muz. Nijolė Benotienė, Loretto Abbey mokyklos meno departamento vadovė, papasakojo kaip derinami mokslo ir meno užsiėmimai, ugdant akademinį ir meninį išsilavinimą: – „Mūsų mokyklos meno skyrius turi dramos, muzikos ir vaizduojamojo meno grupes, dirbame 5 mokytojai. Moksleivės priimamos pagal gyvenamą vietą, be atrankos. Norinčių labai daug, ne visus galima priimti dėl vietos trūkumo.“

Loretto Abbey vidurinės mokyklos meno departamento vadovė muz. Nijolė Benotienė su moksleivėmis po koncerto North York *Living Art* centre

Lietuvos bibliotekų rėmėjas

(Spausdiname gautą medžiagą apie prof. Genių Procutą, jo veiklą ir šeimą. Red.).

Laiškas “Kariūnui”

Mielieji žurnalo skaitytojai,

Esu jau į pensiją išėjęs, senas 75 metų politikos mokslų profesorius ir Lietuvos bibliotekų rėmėjas. Neseniai man pavyko perskaityti Jūsų “KARIŪNO” žurnalą ir gauti finansinės pasipirties iš Kanados lietuvių fondo Lietuvos bibliotekų darbui vystyti.

Mūsų tėvas Antanas Procuta (1901-1945) buvo Lietuvos kariuomenės viršila (4 artilerijos pulke tarnavo daugiau kaip 20 metų). Visi mes išvažiavome iš Lietuvos karo priversti būdami vaikai ar kūdikiai. Mūsų tėvai mums įskiepijo Tėvynės-Lietuvos meilę, o mes savo vaikams ir anūkams...

Mūsų brangaus Tėvo atminimui, 600 metų Žalgirio mūšio sukakties proga, aš ir mano brolis architektas Vacys Procuta (Hamiltonas, Naujoji Zelandija) dovanojame šias knygas Lietuvos karo akademijos bibliotekai. Kai paimsite į rankas vieną iš jų “The Book of the Medieval Knight”, 84-87 p. rasite aprašymą: Kryžiuočių veržimasis į Lietuvą ir mūsų pergalė!

Kitos Jūsų bibliotekai atsiųstos dovanotos knygos yra nupirktos Kanados lietuvių fondo lėšomis, visose yra atitinkamas antspaudas-įrašas. Tuo mes norime padėti Lietuvos valstybei ugdyti karininkus. Kol sveikatos turėsiu ir pajėgsiu, Jus remsiu. Atsiųsiu ir daugiau dokumentų apie tėvą, save, brolių, mūsų lietuvišką akademinę veiklą, kad “KARIŪNO” žurnalo skaitytojams susidarytų vaizdas apie vienos lietuvių kariškos šeimos 3-4 kartų, pasklidusių po visą pasaulį, likimus. Pavyzdžiui, mano brolio Vacio vyriausias anūkas Tanė ėjo lietuvių prosenelio, kario, keliu. Šią vasarą jis baigė karininkų mokyklą, buvo pakeltas į leitenantus ir tapo Naujosios Zelandijos kariuomenės karininku.

Prof. Genius PROCUTA

Antanas Procuta su sūnumis ir žmona Tauragėje 1937 m. Genius blondinukas, tuomet ketverių metų

jie tiki, kad knyga bus reikalinga, turės išliekimą vertę.

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos bendruomenė labai dėkinga rėmėjams. Spalio mėnesį skaitytojai galės susipažinti su gautomis knygomis.

Konstancija Janina TUPĖNIENĖ

Apie mano dovanojamas retas lietuviškas knygas rašė paskutinis “The Halcyon” retų knygų bibliotekos leidinys 2010 m. gruodžio mėn. Nr. 46: “*Continental literature*: Professor Ginutis Procuta continued to preserve rare Lithuanian materials through his 2009 donation of twenty-seven more items of interest to the Fisher Library. Many of these books are scarce, as they were printed under military licence in post-World War II displaced persons’ camps in Germany. The quality of the paper makes it necessary for them to be housed in this Library’s controlled environment. One of the items, printed in Kassel, is a text book on the history of the Middle Ages, written by Pr. Pauliukonis (Mr. No Name) for use in Lithuanian secondary schools in West Germany. It is the same text that Professor Procuta and his elder brother used during their time in Munich. *Mokslininkų žodis* (Kauņas, 1948) is an invitation to those Lithuanian intellectuals who fled to the West in the

1940s to return to Soviet Lithuania and work for its people. Three dozen individuals are listed as having signed the petition – university professors, artists and sculptors, actors, opera singers and ballet dancers – all of whom risked losing their profession if they did not submit to the demands of the Soviet government. The appeal was unsuccessful. As Professor Procuta wrote: “Of thousands of Lithuanian intelligentsia who fled to the West, less than a dozen returned during the Soviet regime”.

(Ntrs. iš G. Procutos asmeninio archyvo)

gaičių chorą, dar *Abbey’s Singers* grupę, kuri mokosi liturginių giesmių, dukart per mėnesį gieda Mišiose.

Kaip pavyksta derinti mokslo ir meno pamokas? Mergaitės darbščios, gabios ir labai pareigingos. Visas šias vertybes jos atsineša iš savo šeimų. Mes, mokytojos, stengiamės kuo daugiau jas paruošti klasėje. Kasdieninės repetacijos vyksta rytais – 7.30 val. Kelios repetacijos yra ir po pamokų, bet dažniausiai po mokyklos užsiėmimų mergaitės gali skirti daugiau laiko mokslui, pasirengti studijoms aukštosiose mokyklose.” SK

Centre Naujosios Zelandijos kariuomenės leitenantas Tanė su savo artimaisiais. Geniaus brolis architektas Vacys Procuta (pirmas iš dešinės), jo vyriausia dukra Elena (centre), Tanė jos sūnus maoriškas vardas girių dievas

P.S. Karo akademijos bibliotekos fondus papildė nauja knygų siunta (apie 300 vienetų) iš Toronto (Kanada), kurią atsiuntė mūsų nuolatinis rėmėjas prof. Genius Procuta. Biblioteką remia ir jo brolis architektas Vacys Procuta, gyvenantis Hamiltone (Naujoji Zelandija). Karo akademijos bibliotekoje saugomos daugelio asmenų vardinės knygų kolekcijos. Visi jie ir Lietuvoje, ir išeivijoje rinko, pirkto, saugojo, brangino knygas, sėmėsi iš jų žinių ir stiprybės. Šiems žmonėms knyga – didžiulis dvasinis turtas ir atspara. Skirdamiesi su ja ir dovanodami Akademijos bibliotekai,

Jaunimo muzikos...

Atkelta iš 8-to psl.

Meno ir muzikos programos prasideda nuo 9-to skyriaus, o dramos programa – nuo 10-ojo. Jeigu mergaitės visus 4 metus dalyvauja meno programose, baigdamos mokyklą gauna pažymėjimą-apdovanojimą. Jaučiame, kad toks įvertinimas skatina jas tęsti muzikos, meno ar dramos studijas visus 4 metus. Muzikos programoje yra daugiau kaip 350 mokinių, turime tris pučiamųjų orkestrus, 70-ties mer-

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Tarptautinis festivalis “Sugrįžimai” balandžio 26 dieną Vilniaus Taikomosios dailės muziejuje pirmą kartą pristatė lietuvaite dainininkę iš Pietų Afrikos respublikos (PAR) Aukšę Trinkūnaitę. Ji gimė ir augo Vilniuje, žinomo pianisto Gyčio Trinkūno šeimoje. Baigusi mokslus Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, gavo stipendiją PAR pas žinomą operos dainininkę Emmą Renzi. Nuo tada ji ten gyvena, koncertuoja ir dėsto muzikos kolegijose. Koncertui Vilniuje mezzosopranas A. Trinkūnaitė parengė lietuvių, P. Afrikos kompozitorių, W.A. Mozarto, G. Rossini, A. Dvorako ir M. Ravelio kūrinių programą. Dainininkei talkino bosas baritonas Ignas Misiūra-Tumanovas ir pianistė Daiva Petručionytė.

“Sugrįžimų” koncertuose, kurie tęsis iki gegužės 12 dienos, pasirodė tautiečiai iš Austrijos, Vokietijos, Rumunijos, Šveicarijos, D. Britanijos ir Lenkijos. Juose muzikavo ir šeimų grupės: keturios seserys Daunytės, Rumunijoje gyvenanti dainininkė Eglė Chisiu su vyru baritonu Vasile ir broliu tenoru Algirdu Bagdonavičiumi. Šiemet “Sugrįžimų” festivalis jau tryliktasis. Jo pagrindinė idėja – supažindinti lietuvių klausytojus su svetur dirbančiais ir studijuojančiais lietuviais muzikais. “Sugrįžimai” iki šiol pristatė apie 200 lietuvių iš beveik 30 valstybių visuose žemynuose.

Vilniuje buvo pagerbtas garsus litvakų rašytojas, poetas, buvęs Vilniaus geto kalinys, to geto teatro bendradarbis, žydų pogrindžio kovotojas prieš nacių režimą Abraham Sutzkeveris. “Didis prarastojo Vilniaus poetas sudėjo į savo eiles ne tik Holokausto siaubą, – kalbėjo užsienio reikalų viceministerė Asta Skaisgirytė-Liauškienė atminimo lentos A. Sutzkeveriui atidengimo apeigose, – bet ir valią pasipriešinti blogiui, bei negestančią viltį; tebūnie šiandien atidengiama kukli atminimo lenta dar vienas kelio ženklas visiems, primenantis nepalaužiamo Vilniaus geto kovotojo gyvenimo ir poezijos prasmę”.

A. Sutzkeveris gimė 1913 metais Smurgainyse. Nuo 1920 metų gyveno Vilniuje, studijavo universitete literatūrą, buvo vienas iš kultūros veikėjų grupės “Jung Vilne” kūrėjų. Jo kūryba, išreiškianti skaudžią XX š. Vilniaus žydų istoriją, pelnė pasaulinį pripažinimą, yra išversta į daugelį kalbų. Jo poeziją yra vertęs ir ilgametis jo draugas Czesław Miłosz. Išvykęs gyventi į Izraelį, jis rinko išlikusią Vilniuje veikusio žydų mokslo instituto medžiagą, 1946 me-

tais liudijo Nuernbergo procese. 2008 m. vasario 16 d. Lietuvos prezidentas apdovanojo A. Sutzkeverį DLK Gedimino ordinu. Poetas mirė 2010 m. Izraelyje.

Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras su “bohemičiais” Vilniaus kongresų rūmuose gegužės 21 ir 22 dienomis statys Lietuvoje dar negirdėtą prieš 90 metų sukurtą Leoš Janaček (1854-1928) operą *Katja Kabanova*. Operos režisierė Dalia Ibelhauptaitė ją vadina “opera gurmanams”. Operos, kuri jau įsitvirtinusi dažniausiai statomų dvidešimtuose, siužetas paremtas Aleksandro Ostrovskio pjese *Audra* ir įkvėptas kompozitoriaus meilės daug jaunesnei moteriai istorijos. *Katja Kabanova* savo muzikos intensyvumu, herojų jausmų proveržiais, dramatine siužeto galia nenusileidžia Richard Strausso operoms, Arnold Schoenbergo ar Gustav Mahlerio kūriniams, tačiau ją būtina atlikti originalo čekų kalba – L. Janačekas muzikos stilius neatsiejamas nuo čekų kalbos intonacijų ir ritmikos.

Operos premjerai pavyko suburti išskirtinę patyrusių dainininkų grupę. Pagrindiniam Katjos vaidmeniui parinkta daugiausia Vokietijoje dainuojanti lietuvaite Aušrinė Stumbrytė, kuri šį vaidmenį jau atliko Lisabonos (Portugalija) teatre. Katjos mylimąjį Borisą įkūnys “bohemičiams” jau anksčiau talkinęs gruzinų kilmės tenoras Georg Oniani, dainavęs šią partiją Vokietijoje. Vavaros vaidmenį atliks Čikagoje juo debiutavusi Liora Grodnikaitė. Kitus vaidmenis su čekų specialistais rengia Jovita Vaškevičiūtė, Edmundas Seilius, Egidijus Dauskurdis, Audrius Rubežius. Pasak režisierės, operos scenografija būsianti minimalistinė, daugiau dėmesio sutelkiant į muziką, atlikėjų balsus ir Juozo Statkevičiaus kostiumus.

Lietuvos didikų Radvilų istorija neatskiriama nuo Dubingių istorijos. 2009 metais į Dubingius grįžo Mikalojaus Radvilos Rudojo ir Mikalojaus Radvilos Juodojo bei jų šeimos narių palikai. Minint perlaidojimo metines, Lietuvos evangelikų reformatų bendruomenei kilo idėja Radvilų atminimą įamžinti ne tik paminkline lenta Dubingių piliavietėje, bet ir prasmingu darbu krašto labui. Pasikvietę į talką Asvejos parko direkciją, Dubingių girininkiją ir apie 60 talkininkų Asvejos parke, Dubingių seniūnijoje, Trakų kaime balandžio 16 dieną 1.3 hektarų plote pasodino 3700 ažuoliukų ir 1300 eglaičių. Talkininkai buvo vaišinami miškininkų virta koše. GK

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI
(Pelnų padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.50%
1 metų	1.80%
2 metų	2.20%
3 metų	2.50%
4 metų	3.00%
5 metų	3.50%

GIC INDĖLIAI
(Taikomas pelno padalinimas)

1 metų "cashable"	1.50%
1 metų	1.50%
2 metų	2.10%
3 metų	2.20%
4 metų	2.50%
5 metų	2.90%
18 mėn.	2.00%

RRSP, RRIF Pensijų fondai

TFSA Neapmokestinama Taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	2.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.60%
1 metų	1.80%
2 metų	2.40%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.50%

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	1.50%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Asmenines paskolas nuo	5.50%
Sutarties paskolas nuo	7.00%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekintančiu nuošimčiu

1 metų	3.10%
2 metų	3.50%
3 metų	3.75%
4 metų	4.00%
5 metų	4.50%

Su kintančiu nuošimčiu

1, 2, 3 metų	3.25%
--------------	-------

Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu

	3.75%
--	-------

Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas

Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

NAUJA PASLAUGA 18 mėnesių GIC moka 2.00%

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Fax 416-532-4816

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006
Fax 905-566-1554

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00 - 8:00
Šeštadieniais	9:00 - 1:00
Sekmadeniais	8:30 - 12:45

Darbo laikas:

Antradieniais	9:00 - 3:30
Ketvirtadieniais	12:00 - 7:00
Sekmadeniais	9:00 - 12:30

2011 m. balandžio 10 d.

ĮVYKO VISUOTINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Dėkojame visiems gausiai dalyvavusiems

SUSIRINKIMO METU PATVIRTINTA VALDYBA:

Pirmininkas – Marius Rusinas
Vice pirmininkas – Edvardas Macijauskas
Sekretorė – Julija Adamonytė-Danaitienė
Narė – Viktorija Benotaitė
Narys – Vytautas Bireta
Revizijos komisijos pirmininkas – Dr. Arūnas Pabedinskas
Revizijos komisijos sekretorius – Jurgis Valaitis
Revizijos komisijos narė – Vida Juzukonytė-Vadauskienė

Pastaba. 2011 m. balandžio 19 d. Viktorija Benotaitė kooptuota į valdybą.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠALDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

RTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos "PARAMOS")
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

NUOMONĖS

Atoveiksmis į nutautinimą

Menam laikus, kai sovietiniai ideologai Lietuvą ketino paversti teritorija be lietuvių. Sovietų Sąjungoje tautybė, išskyrus "vyresniojo brolio" tautybę, buvo ignoruojama arba žeminama, taip daug tautybių ir jų kalbų išnyko, o imperijos sudėtyje esančios visos tautos buvo vadinamos "sovetskij narod" (tarybinė liaudis). Tačiau asmens dokumentuose priklausomybė nacijai (tautybė), tikėtina, buvo fiksuojama tik tam, kad matytųsi, jog esi "vyresnis brolis" ar "mažesnis brolis". Globalizmo – sąmokslas prieš žmoniją – siekis taip pat yra "ištirpdyti" kosmopolitiniame katile visas tautas ir tautybes, kurios pagal vieno dirigento mostus vieną himną giedotų.

Demokratijos mechanizmas, kuris savyje jokių vertybių neturi (vertybės yra arba jų nėra visuomenėje, kuri tuo mechanizmu naudojasi), tėra tik aritmetinė dauguma paremtas valdymo būdas. Ir šio mechanizmo akiratyje nei tautos, nei tautybės nėra (!); tėra valstybė ir pilietybė. Taigi, naudojantis šiuo mechanizmu, globalizmo apaštalai sėkmingai gali naikinti tautas, jų savastį, paveldą. Natūralu, kad esant veiksmui, randasi atoveiksmis, nes dėsnių veikia gamtoje ir visuomenėje. Tik, jei gamtoje atoveiksmis kiekybiškai lygiavertis veiksmui, visuomenės gyvenime atoveiksmis gali būti net didesnis už veiksmą.

Lietuva, ištrūkusi iš sovietinės vergijos, ištroškusi nepriklausomybės ir laisvės, demokratiją pasitiko kaip "šventąją karvę", tarsi joje ir būtų įkūnyta nepriklausomybė ir laisvė. Iškart (gal beždžioniaujant Vakarams) iš asmens dokumentų dingo tautybė, įstojus į Europos sąjungą, Lietuvos Trispalvė dingo net ant automobilių numerių, nekalbant apie šių vėliavų privalomą kėlimą valstybinių ar tautinių švenčių proga.

Tautos gimimas yra istorijos gelmių slėpi-

nys. Žinoma tik tai, kad tauta gimsta žmonių istorinio likimo bendrystėje; juos vienija bendras istorinis likimas. Taigi, istorinio likimo bendrystė ir yra kiekvienos tautos esminis bruožas. Istorinio likimo bendrystę puoselėja ir saugo konservatizmas, jis ir yra tikras tautos dvasios sergėtojas. Konservatizmo reiškinys nesipriešina dabarties ir ateities kūrybai, pažangai, tačiau jis pripažįsta vienodas teises praeities kūrybai, tradicijoms, paveldui, pripažįsta ne tik esamų ir būsimų, bet ir buvusių kartų teisę gyventi tautoje, jis priešinas užmarščiai pasiglemžiančio laiko tėkmei. Žmonijai nepavaldus laikas veržiasi atiduoti pirmenybę šiandienai ir rytojui, tačiau per konservatyvų pradžią turime daug materialaus bei dvasinio paveldo dalykų, kurių paveikti laikas nepajėgus. Grožinės senovinėmis šventyklomis, buvusių civilizacijų išlikusiu paveldu, tautų, tautybių kalbų įvairove veikiausiai todėl, kad visa tai ženklina tarsi nevaldomo laiko antspaudas – konservatyviojo prado sankcija tolesniam gyvenimui.

Lietuvių tautos kelias nužymėtas kovomis dėl išlikimo, dėl prarastos ar prarandamos laisvės, dėl teisės į tautos vertą būtį. Nuo seniausių laikų tautai ir jos valstybei išskylančių grėsmių akivaizdoje Lietuva sutelktai atitinkamu atoveiksmiu priešindavosi grobikams. Tačiau, būdama tarp Rytų ir Vakarų "ant vieškelio, ant kelio didžio", patyrė teritorijos dalį tarp grobikų, nešė okupantų uždėtą vergijos jungą. Praradusi valstybingumą, nesant vadovybės, tauta telkėsi į įvairius sambūrius, sąjūdžius sukilimams ar net partizaniniam karami. Konservatyviojo prado dėka ir dvasios galia vėl ir vėl rasdavosi galimybė išlikti, tautai vėl ištarti: "aš čia gyva". Veiksmas pralaimėdavo, atoveiksmis laimėdavo.

Algimantas Zolubas, Vilnius

Atominės avarijos?

Bukomis akimis spoksau pro langą ir visai nesipiktinu. O piktintis yra ko: jau pavasariui persimetusi aiškią antarą pusę, o dar vis snyguriuoja! Tačiau tiršti debesys ir sniegas, sako, sugeria radiaciją! Taigi, tegul sninga, lyja, ir apsiniaukęs dangus dar ilgai ilgai nuo mūsų slepia saulutę, kad tik nenukentėtume kaip nuo Černobylio... Betgi, sakoma, kad viltis – kvailių motina... O ir šykščios informacijos žinutės apie padėtį Japonijos atominėse elektrinėse – nieko gero nežada: buvęs 1, 600 kartų didesnis nei norma užterštumas jau išaugo iki 4, 000 ir pasiekė vandenyną bei užnuodijo geriamą vandenį... Japonai bėga ne tik iš miestų, šalies, bet ir iš šiaurės pusrutulio į pietinį... Spindulinis šleifas jau apsuko žemę ir pasiekė Europą...

Jei tokia protinga, darbšti ir tėvynę mylinti tauta nebesusitvarko su reaktoriais ir palieka jį liepsnoti, o patys bėga už jūrų marių ir vandenynų į kitą planetos pusę, tai jau tikrai nebe pyragai... 4,000 kartų didesnė radiacija – nematoma, nejaučiama, bet negailestinga ir pikta... Mažamums buvo krizės suveržtų

diržų, tai dar ir radioaktyvi mirties kilpa apsinvyčiojo Žemės kaklą... Ir tirščiausiai gyvenamoje vidutinėje juostoje, kur yra ir mūsų Lietuva. Ir jokių pavojaus aliarmo ženklų, jokių pranešimų, o juo labiau – apsaugos pamokymų! Vietoj to – tai koks dainininkas, tai koks "šoumenas" per TV guodžia ir pavojų neigia...

Jei nebūtų mirtinai šiurpu, atrodytų kaip anekdotinė padėtis! Į Bermudų trikampį (Lenkijos-Kaliningrado-Gudijos atominų apsuptį) mus ištūmusi vyriausybė, visai peikianti kaimynų planus, vis tiek giria savąjį projektą – statyti naują AE! Nors ir ant tektoninės zonos, nors ir svetimų specialistų (savų per 40 metų taip ir nepasiruošė!) statomą bei valdomą, nors ir išskolintų (per giliausią krizę už 10% palūkanų) lėšų, nors ir ne Lietuvos poreikiams, o elito grupelės pelnams, tačiau giria Lietuvą bei peikia Lenkiją-Kaliningradą-Gudiją, nes, pasirodo, jiems jėgainių net ir nereikia!

Su Lenkija, kaip per TV V. Adamkus prasitarė, mes patys prieš 2 metus pasirašėme sutartį dėl jų atominės statybos Lietuvos pasieny –

tai dabar tylim ir net nesiguo-džiame tokia būsima kaimynystė... O juk ne veltui jos atsikratė iš savo pasienio Vokietija! Lukašenka, netekęs "papigiai" elektros po 4 centus, kai Lietuva uždarė atominę, iškart pajuto "krizės nagus!" Kaipmat "susidraugavo" su Putinu ir susitarė dėl atominės jėgainės statybos Lietuvos sostinės pašonėje.

Kiek, ar tik ne 50 atominų bombų išmėtė po pasaulį per karines pratybas šalys "šaltojo karo" metu? Kiek žmonių žuvo nuskambėjusios Černobylio avarijos metu, jei tik Jelcinui paskelbus slaptus Kremliaus protokolus, paaiškėjo 1,000,000 vaikų žūtis? O kiek žuvo kitose avarijose? Japonijos imperatorius atsi-prašė nuo Fukušimos nukentėjusiųjų, o nuo Černobylio – niekas neatsiprašė ir žalos ne-kompensavo. Tuo tarpu likusi radioaktyvi teritorija, 2 kartus didesnė už Lietuvą, bus gyvybei pavojinga dar 2 ledynmečius!!! Ar kas nors bent padarė prielaidą, kokia teritorija liks gyvybei netinkama po Bermudų trikampio (Lenkijos-Kaliningrado-Gudijos) atominų avarių?

Bronė Auginienė, Vilnius

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

Raudonasis samdinys

ANTANINA GARMUTĖ

Prieškario laikais mano tėvų sodyboje mėgdavo vasarą atostogauti Tėvelio giminės, studijuojantys Vakarų Europoje – Leipzige, Muenchene, Dresdene. Tai nieko nestebino, nes kultūringi jaunuoliai elgėsi korektiškai, buvo mandagūs, paslaugūs ir ilgai neužsibūdavo. Ypač mėgdavo žvejoti anksti ryte, saulei tekant, vaikštinėti panemuniais. Nustebome, kai atsirado nekvietas svečias – taip pat mandagus, išlakus, gražiai nuaukęs. Jis pareiškė Tėveliui taip pat norįs paatostogauti pas mus.

– Nesuprantu, kodėl? – paklausė Tėvelis. – Juk pats esi iš gretimo kaimo, irgi gražios vietos. Atostogauk pas savo tėvus.

– Nuobodu pas tėvus. Žmonių maža, o aš mėgstu bendrauti su žmonėmis.

– Man padienų darbininkų nereikia, visi – pastovūs. Negi pats eisi mėšlo vežti į laukus? Aišku, ne.

– Aš irgi esu pasimokęs ir daug svieto matęs – nenusileido atvykėlis. – Gal galiu pabūti čia kokią savaitę? Na, nors tris dienas?

Nors Tėvelis mandagiai atsisveikino su atvykėliu, tačiau jis visai neišėjo. Nuėjo pas samdinius, dirbančius laukuose, ir kažką su jais kalbėjo.

– Matyt, slapstosi nuo kalėjimo ir vykdo raudonąją propagandą, – paaiškino Tėvelis.

Tamošiūnas buvo Raudonosios pagalbos narys, priklausė bolševikų partijai. Jo mokslai Maskvos Kominterne niekam nebuvo paslaptis. Vyras ėjo per kaimus, kurstė samdinius pardavinėti Lietuvą, kuri dar buvo nepriklausoma ir laisva. Po jo pasirodymo suplevėsuodavo raudonos vėliavos mūsų gluosniuose,

kurie augo prie vieškelio.

Dar ne kartą lankėsi mūsų sodyboje Tamošiūnas, brukdamas savo draugystę jaunesniems šeimos nariams. Iš to nieko nesigavo. Atkreipiau dėmesį, kad jis iš mūsų visuomet išeidavo ta pačia kryptimi

Antanina Garmutė dabar

mi – ežia, kuria aš eidavau į mokyklą, kalno link. Kartą mačiau kalbantis su mano mokytoja. Tik vėliau pagalvojau, kad ir jos elgesys buvo kairuoliškas. Su manimi ji elgėsi kaip su buožės dukra, rodydama panieką šiam luomui. Tada aš kartu su dviem klasės draugėmis vienintelės turėjome sėdėti trise viename suole. Nežiūrint į tai, kad mano Tėvelis mokyklai skyrė 3 hektarus savo žemės ir miško medžiagos, mokytoja padarė jam priekaištą, kad trūksta dar ir suolų. Taip tarsi pateisindama mano išskirtinai blogą padėtį klasėje. Mokytoja manęs neleidavo į antrame aukšte buvusią mokyklos biblioteką. Matyt dėl to, kad palėpėje, į kurią laiptai vedė iš antro aukšto, ji slėpė nuo kalėjimo Tamošiūną*. Raudonojo samdinio asmenyje ši kaimo mokytojos šeima turėjo galingą užtarėją, sovietams okupavus Lietuvą. Jų netrėmė į Sibirą, jiems nereikėjo slapstytis.

Dar nebuvo okupacijos, lankiau pirmąją klasę ir jau

mokėjau neblogai skaityti. Eidama įprastu ežios taku prie mūsų stovinčio gluosnio ties vieškeliu pastebėjau prisegtą lapuką. Neaukštai, todėl galėjau aiškiai perskaityti. Tai buvo bolševikinis, antitautinis “kūrinys”, raginantis kovoti prieš smetoninę vergiją, buržuus ir buožių išnaudojimą. Nurodyta ir laimės šalis – Sovietų Sąjunga, prie kurios mes turėsime progos prisijungti.

Baisusis raštas mane išgąsdino ne mažiau negu raudonoji svetimųjų vėliava. Į mokyklą nėjau, grįžau ir pranešiau tėvams. Jie mane pagyrė už pastabumą ir suprato, kad tai darbas to paties dykduonio komunisto, besivalkiojančio po apylinkes ir drumsčiančio žmonių protus.

Dar vieną kartą grįžau nepasiekusi mokyklos, bet tai jau buvo anekdotinė padėtis. Vietoje pagyrimo tegavau barti. Tuokart ant siauručio ežios takelio, jo viduryje tūnojo didelis, man nematytas vabalas. Bijojau peržengti, kad neįkástų. O bristi į šoną ir numinti kelias rugių varpas atrodė nusikaltimas. Ak, tas vaikiškas tyras naivumas, varpos juk tuoj pat būtų ataugusios. Buvau pamokyta, kad negalima mindžioti rugių – vadinausi, negalima! Kai išjuokta ir išbarta grįžau atgal, vabalas jau buvo pasišalinęs. Bet jis nebuvo toks pavojingas Lietuvai kaip tas parsidavėlis Raudonasis samdinys iš gretimo kaimo.

* *Antanas Tamošiūnas, 1927 m. emigravęs į Argentina, buvo Argentinos Komunistų partijos narys, 1937-1939 m. – Ispanijos respublikonų kariuomenės narys, Ispanijos Komunistų partijos narys (Lietuviškoji tarvybinė enciklopedija. 1983, T. 1., p. 86).*

PRAŠO PAGALBOS. Tėviškės žiburių redakciją pasiekė misijonieriaus iš Indijos kun. Paul Cruz šitokio turinio laiškas: “Kai kurie jūsų geradariai pagelbėjo mano vaikams 2009-2010 mokslo metais. Labai ačiū. Dievas teatlygina. Reikmės tęsiasi be galo. Drįstu prašyti jūsų pagalbos ir 2010-2011 m.m. siunčiant pieštukus, rašiklius, šv. paveikslukus ir kt. Tačiau, kaip matyti, persiuntimo išlaidos yra gana didelės. O tuos reikmenis čia nupirkti būtų pigiau, ir sutaupyti pašto išlaidas. Aš tikiu, kad jūs suprantate, ką aš manau.

Fr. Paul Cruz, Kottiyam Post Office, Kollam – 691 571 Kerala – India”.

Jeį norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Taupykime Paramoje

Need portfolio advice or a second opinion on your investments? Paying commissions or high fees? Talk to **Al Saplys**, our new Director, **Wealth Management**, 416-419-7047

TAUPOMOJI SĄSKAITA	INVESTICINĖ SĄSKAITA
“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita) Kasdieninių kintamųjų palūkanų 1 metų 1.80% 2 metų 2.40% 3 metų 2.75% 4 metų 3.00% 5 metų 3.50%	“GIC” INDĖLIAI (Pelną padalinimas netaikomas) 1 metų 1.80% 2 metų 2.40% 3 metų 2.75% 4 metų 3.00% 5 metų 3.50% 1 metų iškeičiamas 1.55% Neša metines ar sudėtines palūkanas
PAPILDOMA TAUPOMOJI 1.50%	“GIC” INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas) 1 metų 1.50% 2 metų 2.10% 3 metų 2.20% 4 metų 2.40% 5 metų 2.90% 1 metų iškeičiamas 1.25% 1 metų JAV dolerių 0.50%
PLANAS 24 Aukštesni nuosimčiai ir nemokami čekių patarnavimai	TERMINUOTI INDĖLIAI 30–89 dienų 0.50% 90–179 dienų 1.00% 180–269 dienų 1.00% 270–364 dienų 1.00% 1 metų 1.25% 2 metų 1.50% 3 metų 1.75% 4 metų 2.00% 5 metų 2.50% Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuosimčiais
JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.30%	PENSIJŲ FONDAI Kasdieninių kintamųjų palūkanų 1.60% 1 metų 1.80% 2 metų 2.40% 3 metų 2.75% 4 metų 3.00% 5 metų 3.50% Visi pateikti nuosimčiai gali būti keičiami be įspėjimo
PASKOLŲ NUOŠIMČIAI	
NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS Atviras, kintamųjų palūkanų 3.50% Uždarytas, kintamųjų palūkanų 2.85% 1 metų 3.20% 2 metų 3.60% 3 metų 3.75% 4 metų 4.20% 5 metų 4.60% Komerčinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą	PARAMA www.parama.ca
RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.75% ir aukščiau	
ASMENINĖS PASKOLOS 5.50% ir aukščiau	
ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 7.0% ir aukščiau	
AKTYVAI per \$190,000,000	
Palankūs nuosimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W 416-207-9239 Pirm-treč 9-3.30 Ketv-penk 9-8 Šešt 9-1 1573 Bloor W 416-532-1149 Pirm-treč 9-3.30 Ketv-6 Penk 9-3.30 Šešt uždaryta	
LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA	

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250
83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Lietuvos moksleivių krepšinio lygos (MKL) baigmės ketvertą maratoną pirmos pradėjo merginos. Jaunių merginų (gim. 1993-94 m.) krepšinio čempionato baigmės ketvertas įvyko Vilniuje, tačiau jame triumfavo Kano atstovės. Krepšinio mokyklos “Aisčių-Artransos” komanda visas varžoves nuo kelio šlavė visą sezoną, todėl ne be reikalo buvo vadintos ir baigmės ketveto favoritėmis. Kaunietės ir baigmėje nesutiko rimtesnio pasipriešinimo, ir 100:63 įveikė “Saulė Šiauliai Corny I” komandą.

• Lietuvos krepšinio lygoje prasidėjo kovos dėl medalių. Pirmose “mažosios baigmės” dėl bronzos apdovanojimų rungtynėse Prienuose susitiko trečią vietą reguliariai sezone užėmusi vietos “Rūdūpio” komanda ir penkti prieš atkrintamąsias varžybas buvę Utenos “Juventus” krepšininkai. Pergalę aiškiai persvara 79:65 iškovojo ir serijoje iki trijų pergalių 1:0 į priekį išsiveržė “Rūdūpis”.

• Paskutinę balandžio dieną Kaune rinkosi šimtai krepšinio aistrulių, kurie dalyvavo tradicinėse Kauno “Žalgirio” gatvės krepšinio varžybose. Dalyvių skaičiumi gausiausiame tokio pobūdžio renginyje Lietuvoje apsilankė ir visa “Žalgirio” komanda. Profesionalams iššūkius įvairiose krepšinio rungtyse metė ir visas būrys oranžinio kamuolio mylėtojų. Krepšinio rungtynės virė nuo pat ryto iki vakaro. Šį kartą dalyvavo net 165 komandos iš visos Lietuvos. Savo pranašumą prieš kitus krepšinio mėgėjus bandė įrodyti per 650 žaidėjų.

• 2011 metų Lietuvos šachmatų čempionais tapo 8 taškus iš 9 galimų surinkęs kaunietis Šarūnas Šulskis (ELO koeficientas 2564) bei su 7.5 taško vilnietė Živilė Šarakauskienė (2164). Vyrų (45 dalyviai) pirmenybių nugalėtoju tapusio Š. Šulskio sąskaitoje – 7 pergalės bei 2 lygiosios. Antrą-trečią vietas (po 6.5 tšk.) pasidalijo vilnietis Gediminas Šarakauskas (2440) ir Vaidas Sakalauskas (2405) iš Radviliškio.

• Kauno VDU sporto komplekse vyko Lietuvos stalo teniso komandų čempionato baigmės ratas. Varžybose nuo spalio mėnesio varžėsi septynios moterų ir dvylika vyrų komandų. Kovos buvo nenusipėjamos. Moterų varžybų baigmėje Vilniaus universiteto komanda rezultatu 5:2 įveikė Mažeikių “Vijurko” klubo atstoves ir tapo Lietuvos čempionėmis.

• Balstogėje (Lenkija) vykusią lengvosios atletikos varžybų jaunimo grupėje sėkmingai pasirodė du kūjo metikai

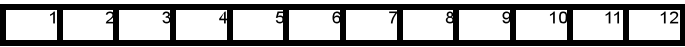
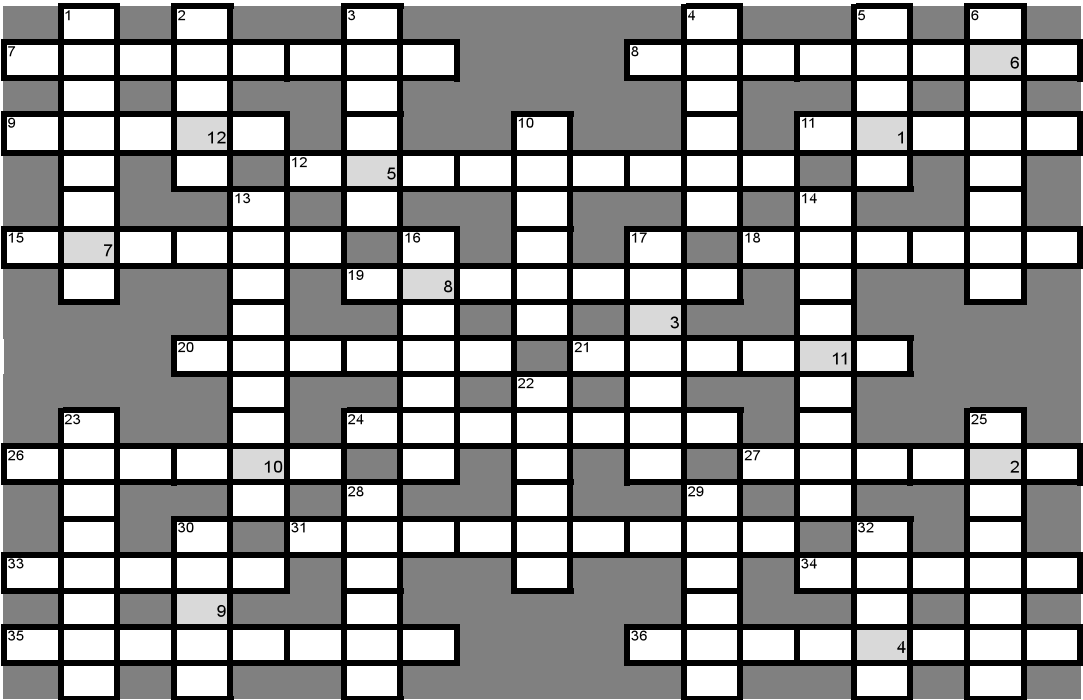
iš Marijampolės. Nugalėtoju tapo Martynas Šedys (61.10 m), o antrąją vietą užėmė Povilas Moliušis (50.98 m).

• Klaipėdos stadione aikštynė vyko Lietuvos pavasario kroso čempionatas bei jaunimo, jaunių, jaunučių ir vaikų pirmenybės, kuriose dalyvavo net 300 bėgikų. Praėjusių metų čempionai Tomas Matijošius ir Eglė Krištaponytė savo titulų negynė, todėl jau prieš pradžią buvo aišku, kad įvyks čempionų kaita. 5 km nuotolį vyrams pirmasis baigė Justinas Beržanskis (Šiauliai) – 15 min. 7 sek. Jis net 26 sekundėmis pralenkė Marių Diliūną (Pakruojis-Šiauliai) ir 30 sekundžių – Remigijų Kančį (Kaunas).

• Lietuvos ledo šokėjai Isabella Tobias ir Deividas Stagniūnas Maskvoje vykusiame pasaulio dailiojo čiuožimo čempionate užėmė 14-ą vietą. Čiuožėjai atliko laisvą programą – šokis pagal Claude'o Michelio Schoenbergo miuziklą “Vargdieniai” buvo įvertintas 77.85 balo. Tai – geriausias I. Tobias ir D. Stagniūno rezultatas už laisvąjį šokį karjeroje.

• Lietuvos ėjikai dalyvavo Didžiojoje Britanijoje. Londone sportinio ėjimo draugijos (RWA) čempionatą laimėjo Neringa Aidietytė, kuri 20 km nuotolį įveikė per 1 val. 34 min. 26 sek. **VP**

Kryžiažodis nr. 10

KLAUSIMAI. 1. Rūkalai iš smulkiai supjaustyto tabako, įvynioti į ploną popierių. 2. Senovinis fantastinis pasakojimas apie antgamtinės būtybės, pasaulio ir gamtos reiškinių kilmę, nepaprastus didvyrius. 3. Turkijos sostinė. 4. Pavasarį kukuojantis miško paukštis. 5. Beuodegis varliagyvis ilgomis užpakalinėmis kojomis. 6. Pilkas žinduolis su juodomis juostomis nuo snukio galo link akių ir ausų. 7. Dėkliukas pinigams nešiotis. 8. Augalas, kurio galvelės vartojamos prieskoniams. 9. Aunamas ant kojos. 10. Ilgas sėdimas baldas. 11. Kambarys mokykloje. 12. Drabužis, prisijuosiamas prie liemens ką nors dirbant. 13. Gėrimų mišinys su priedais. 14. Aštuntas metų mėnuo. 15. Puolimai. 16. Dorovinis nurodymas, pamokymas. 17. Nesmarkiai išbarti. 18. Magiškas būdas pasiekti tikslui. 19. Stiklinis puodukas alui. 20. Transporto forma, paprastai – laivas, sąlyginai nedideliais atstumais perkeliantis keleivius bei automobilius. 21. Š. Amerikos indėnų valtis, išduobta arba išdeginta iš rąsto. 22. “Piemuo pievoje gano (gyvuliukai, laikomi vilnoms) ...”. 23. Vienas iš Trijų Karalių. 24. Išmintinga, gudri. 25. Didelė mechanizuota pramonės įmonė, gamykla. 26. Vertinga stora, mėsinga, nejudri žuvis gelsvais šonais. 27. Pašarui pjaunama ir džiovinama žolė. 28. Vaikinas, jaunikaitis, nevedęs vyras. 29. Geležinis padargas žemei arti. 30. Ertmė tarp lūpų ir gerklės. 31. Skepetėlė nusišluostyti valgant, padėti stalo reikmenims. 32. Įrankis plaukams šukuoti. 33. Tas, kuris dalijasi be liekanos. 34. Medis ruda žieve, ilgais spygliais ir apvaliais kankorėžiais. 35. Žarnų sistema. 36. Aptverta aikštelė, išsikišusi iš sienos.

Kryžiažodžio sudarytoja Asta Kundelytė

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1
Tel. 416-889-5531

Fondas
Foundation
www.klfondas.org
klfondas@on.aibn.com

Per 49 metus Jūsų sutelktas 5.09 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 3.90 mln. dol. pelno skirstymui lietuvių bei išlaikyti Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams.

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p. Įnašams išrašome pakvitavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

PERKATE?
PARDUODATE namą ar butą?
NORITE SUŽINOTI VERTĘ SAVO NEKILNOJAMO TURTO?
Prašau skambinti man

JURGIS KULIEŠIUS
Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

Tel. tiesiogiai: **416-568-1604**
D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546
www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

Sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage*
*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

Jerzy Kulesza, Sales Representative

MARGUTIS Parcels
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2011 m. gegužės 11 ir 25 d.d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2011 m. gegužės 11 ir 25 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300* **COUPON** **\$300***
3off **for 1 parcel** **3off**
* coupon is valid only at “Margutis-Pysanka” head office.

“Lithuania – A Magical Little Land”

Netikėtas straipsnis apie Lietuvą

Manila Bulletin Publishing Corporation interneto tinklalapyje (<http://www.mb.com.ph/articles/305904/lithuania-a-magical-little-land>) vasario 23 d. buvo paskelbtas gražus straipsnis apie Lietuvą. Įdomu jį rasti krašte, kuriame neįprasta tikėtis, kad turima ryšių ar draugų. Spausdiname anglišką tekstą.

MANILA, Philippines – Lithuania is a magical land. It only has a population of 3.2 million or a bit larger than Quezon City. It has a geographical size half of the island of Luzon. However, ecologically, it is one of the purest in Europe.

Consider these: one third of the country is covered by ancient forests, with hundred year old oak trees, elegant birch trees with tree trunks that shine like silver spears in the sun, and fragrant pine trees that make you want to inhale more than you can. Each fall, these forests come alive with thousands of tourists from all over Europe, who are hunting for rare mushrooms like Boletus, that taste like Wagyu steak but are much more healthy for you.

Another third is covered by crystal clear lakes and rivers that are so pure that you can almost drink their water. They invite meditation and rest, while they are at Sport Fisherman's paradise. They also draw wild Lithuanians to buckle up for crazy sports like kite surfing and water skiing.

The last third is nearly all used for agriculture. Lithuania has endless, lush meadows and miles of wheat and oat fields and an untold number of fruit and vegetable varieties.

Only one percent of the total geographic area is covered by ancient cities, with hundreds of churches and towering castles. There are also towns with winding cobbled stone streets, and sleepy villages, with small, wooden houses covered by thatched (straw) roofs and more Roman Catholic churches. This amazingly healthy and fruitful environment has fostered the growth of three major passions of the Lithuanian people: First is the passion to grow organic cows. The passion is to grow on their vast meadows as many cows, as possible, which produce organically pure milk in order to make delicious cheeses.

Second is the passion to produce as many world class basketball players as possible. This has resulted in Lithuania producing the highest per capita number of world class basketball players in the world, every year, since World War II up to today. During Olympic Games, little Lithuania has beaten the All Star NBA Team on several occasions.

Third is the passion for science. On January 2011, the “Prism Award for Phototronics Innovation”, The “Oscar” of Lazer Technology, in their annual meeting in San Francisco, awarded the Lithuanian firm “EXPLA” the distinction of having invented the most advanced laser equipment in the world. It is called, NT 200, and is mainly used for scientific research. Also, a few years earlier, another Lithuanian firm created the most powerful laser in the world, capable of shooting down satellites in outer space.

The Lithuanian fruits of labor of the land the body and the mind are results of centuries of a traditional passion for excellence, that can be gleaned from a proverb among the wealthy Jews of Central and Eastern Europe in the middle ages: “If you want your son to be rich, you have to send him to the University of Lodz in Poland. But, if you want him to become wise you have to send him to the University of Vilnius in Lithuania”. The Vilnius University is the oldest university in all of Central and Eastern Europe.

Lithuania is a member the European Union (UE) and North Atlantic Treaty Organization (NATO). It is also a United Nation Donor Nation, which supports the young Democracies Ukraine and Georgia. The Philippines is under the jurisdiction of the Lithuanian Embassy in Tokyo, headed by H.E Ambassador Dainius Kamaitis and it recently celebrated its 93rd Independence Day.

JAUNIMO ŽODIS

Lietuvos mokslui auga atžalynas

Valstybinio jaunųjų mokslininkų konkurso laimėtojai ir jų darbų vadovai

Kauno S. Dariaus ir S. Girėno gimnazijos vienuoliktokas Povilas Kavaliauskas, Kauno “Aušros” gimnazijos devintokė Dobilė Minkutė ir Varėnos “Ažuolo” gimnazijos vienuoliktokė Dalia Bartkevičiūtė bei devintokė Gailė Tumėnaitė atstovaus Lietuvai rugsėjo 23-28 d.d. Helsinkyje vyksiančiame Europos sąjungos jaunųjų mokslininkų konkurse.

Atrankiniame konkurse dalyvavo per 200 Lietuvos moksleivių, kurie pateikė 157 tiriamuosius mokslo, kūrybinius darbus iš įvairių mokslo sričių. Į baigiamąjį ratą buvo atrinkti geriausi 29 darbai iš astronomijos ir fizikos, chemijos ir ekologijos, socialinių mokslų ir medicinos, biochemijos, biologijos (dviejose grupėse), humanitarinių mokslų bei technologijų. Mokinių darbus vertino įvairių mokslo sričių specialistai. Vertinant buvo atsižvelgiama į jų moksliskumą, originalumą, darbo tęstinumą, atlikimo metodiką, savarankiškumą, praktinę naudą.

P. Kavaliauskas iš Kauno S. Dariaus ir S. Girėno gimnazijos (vadovė dr. R. Plančiūnienė) kelerius metus tyrinėja mūsų pernešamas ligas. Kauno “Aušros” gimnazijos mokinė D. Minkutė (vadovė J. Martinaitienė) ieškojo nešiojamųjų telefonų skleidžiamo elektromagnetinės spinduliuotės mažinimo būdų. Ji

tyrimais patvirtino, kad geriausiai spinduliuotę mažina apsauginis tekstilinis tokio telefono dėkliukas iš Inox pluošto (plieno pluošto siūlų).

Varėnos “Ažuolo” gimnazijos mokinės D. Bartkevičiūtė ir G. Tumėnaitė (vadovė J. Žilionienė) tyrė grybų dažų pritaikymo galimybes gobelenams atnaujinti. Mokinės iš 15 grybų rūšių išgavo 118 atspalvių dažų. Ištyrusios jais dažytų siūlų įvairius fizinius ir cheminius duomenis, šią naują siūlų atnaujinimo technologiją.

Konkurso laimėtoju taip pat tapo Kauno V. Kudirkos vidurinės mokyklos aštuntokas Matas Navickas už bandymus sukurti tokią žemaūgę ir auginimo sąlygoms nereiklų obelų veislę, kurios vienas obuoliukas atstotų insulino tabletę. Gero įvertinimo sulaukė Šiaulių universiteto gimnazijos vienuoliktokas Airidas Žukauskas (vadovas V. Jankus), tyrinėjęs nešiojamųjų telefonų skleidžiamos elektromagnetinės spinduliuotės poveikį bakterijoms.

Europos komisija, siekdama atkreipti visuomenės dėmesį į mokslo svarbą, skatindama jaunų žmonių domėjimąsi mokslu, konkursą organizuoja nuo 1989 m. Jame gali dalyvauti 15-20 amžiaus jaunieji mokslininkai. Lietuvos moksleiviai Europos sąjungos jaunųjų mokslininkų konkurse dalyvauja nuo 1996 m. **SK**

Lietuvių tautodailės instituto narės mokė margučių marginimo Toronto Maironio mokykloje š.m. balandžio 9 d.
Ntrs. A. Šimonėlienės

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

Sesę Primą išlydėjus

Per anksti iškeliavai, mieloji sese,
Kaip koks žiburėlis, tyliai užgesai...
Tavo palikta šviesa nebus greit užmiršta
Ir atmintį ji neišblės ilgai, ilgai...

Nuo pat jaunų dienų, mieloji sese,
Tu savo artimui tiesei pagalbos ranką,
Atrodė, kad viskas tau nebuvo per sunku,
Nes meilė plaukė iš širdies kartu...

Tarnavai Dievui ir Tėvynei, miela sese,
Savo darbas buvai gražiausias pavyzdys,
Tėvynei Lietuvai tu daug gražių gėlių priskynei,
Ir jaunutėm sesėm – buvai kaip švyturys.

GRAŽINA STAUSKIENĖ, Toronto

AŲA

JONUI VAŠKEVIČIUI,

buvusiam ilgamečiam Vasagos choro "Bočiai" dainininkui, iškeliavus amžinybėn, jo žmonai ALDONAI VAŠKEVIČIENEI, sūnui JONUI, dukrai DALIAI, vaikaičiams bei visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi –

Vasagos "Bočių" choras

A.a. kun. Jono Dėdino, ilgamečio Vasario 16-osios gimnazijos kapeliono, mirusio š.m. sausio 6 d. Heppenheime, Vokietijoje, laidotuvės. Velionis gimė 1923 m. sausio 10 d. Veršių kaime, Sintautų valsč. Kunigu išventintas Belgijoje 1949 m. Studijavo politinius bei socialinius mokslus, įsteigė lituanistinę mokyklėlę. 1959 m. pakviestas dirbti į Vasario 16 gimnaziją. Mokinių buvo labai mylimas, su jais ir į pensiją išėjęs palaikė ryšius. Laidotuvėse dalyvavo 14 dvasiškių ir daug kitų. Kalbėjusieji iškėlė nepaprastą velionies pasišventimą, kuklumą ir darbštumą per 50 jo veiklos metų

Ntrs. iš žurnalo *Mūsų Lietuva*

AŲA

VLADUI MELNYKUI

iškeliavus Amžinybėn,

gilią užuojautą reiškiamo jo žmonai PETRONĖLEI bei dukroms JUDITAI GABRIENEI ir DALIAI ROCCA su šeimomis –

Agota Babeckienė (Stayner, ON)

Regina Beržinienė (Hamilton, ON)

Anelė ir Antanas Vážauskai (Nottingham, UK)

TRUMPAI

• **Pasaulyje renkama** parama Japonijai dėl įvykusio galingo žemės drebėjimo ir cunamio, nusinešusių tūkstančius gyvybių ir pridariusių didelių materialinių nuostolių, Lietuva ne išimtis. Dvi lėšas stichijos nuniokotos Japonijos žmonėms rinkusios visuomeninės organizacijos – Raudonojo kryžiaus draugija ir visuomeninė organizacija "Gelbėkit vaikus" – skelbia sulaukusios per 867,000 litų. Raudonojo kryžiaus draugija jau sulaukė 368,000 litų aukų ir dar ketina surinkti daugiau. Visuomeninė organizacija "Gelbėkit vaikus" per paramos ir lėšų rinkimo vajų vaikams, per mėnesį surinko 499,000 litų. **TSŽ**

• **Klaipėdos jūrų uostas** šiemet lieka TEU krovos pirmaujančiu. Per pirmąjį šių metų ketvirtį Klaipėdos jūrų uostas tarp Baltijos uostų liko sąlyginių jūrinių talpintuvų (TEU) krovos pirmaujančiu. Klaipėdos jūrų uosto direkcija pranešė, jog per šių metų pirmąjį ketvirtį uoste iš viso perkrauta 90.97 tūkst. TEU – tai yra 42.3% daugiau nei praėjusiais metais tuo pačiu metu. Tuo tarpu Rygos uostas šiemet perkrovė 66.56 tūkst. TEU (30.4% daugiau negu praėjusius sausį-kovą), Talino jūrų uostas – 44.32 tūkst. (21.9% daugiau), Liepojoje šios rūšies krovinių šiemet krauta 291 TEU, o Ventspilio uostas TEU šiemet apskritai nekrovė. **Inf.**

**DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.**

Prizadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

Looking for insurance to cover your funeral expenses and final costs?

- No medical exams – receive approval in 2 days.
- If you are between 40 and 85, I can help you even if you were declined in the past.

Call me –

DALIA VAŠKEVIČIUS, CFP
Tel. 416-917-9424

el.paštas:
daliavask@gmail.com

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL **9thLine Dental**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171

1252 Hurontario St.
Mississauga, ON L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900

104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Kukuojaanti gegužė

Gegužei tenka ypatinga misija – žemę papuošti žaliu ir žydinčiu drabužiu, pasaulin palydėti daug naujų gyvybių. Viena šviesiausių ir iškiliausių gegužės dienų – Motinos diena. Ją Lietuvoje švenčiame pirmąjį gegužės sekmadienį. Gražiausius žodžius skiriame motinai – gimdytojai. Jie skamba lietuvių sakmėse, pasakose, dainose ir poringėse. Gegužės mėnesį į žemę atėjo tikrasis Atgimimas. Jis turi ateiti ir į mūsų širdis, į mūsų atmintis. Tai apie motiną, laukiančią mūsų gerumo. Aplan-kykime motinas, mūsų laukiančias tolimuose kaimuose ir mažuose miesteliuose. Jei negalime aplankyti šiandien, užsukime rytoj, po savaitės ar mėnesio, pasveikinkime jas nebrangia dovana ar gražiais žodžiais.

Joms, mieloms mūsų mamoms, reikia tik paprastų ir nuoširdžių žodžių ir nors retų susitikimų. Jos geros ir stiprios net prie šimtmečio artėdamos. Kaip dažnai motinos, mums dalijusios širdies šilumą, aukojančios sveikatą, laiką, išgirsta: “Aš ne kūdikis, mama, patarimų man jau nereikia...” Prisiminkime motiną, kaip amžiną pavasario laukimą, kaip besiskleidžiantį pumpurą, tą amžinai atsinaujinantį stebuklą, kuris garsais, žiedų ir paukščių muzika neša gyvenimo geismą – būti motina.

Sustokime bent valandėlį. Neskubėkime per pasaulio tuštybių mugę, kurioje akis džiugina tiek viliojančių daiktų. Kiek jų besukrautume, vis tiek bus negana, o sielą apvilks baisus nuobodulys. Pamėgin- kime sugrįžti į savo pradžią, į gimtuosius namus. Motinos iš jų neišeina. Jos gyvena mūsų nepastebimos, surastos iš naujo – baltos, lengvos, jaunos savo vestuvinėse nuotraukose. Tos nuostabios mūsų motinos. Gegužės mėnesio vardas kilęs iš šį mėnesį pradedančios kukuoti gegutės – tą dieną, kai pirmąsyk išgirdavo gegutės kukavimą. Šventė yra kilusi iš pagonių deivės Laimos garbinimo. Laima – gimimo sergėtoja, gyvenimo sėkmės rėmėja.

Prisimintina ir tai, kad gegužės 7 d. švenčiame Spaudos atgavimo ir Knygos dieną. Tai lietuviui primena baisias rusų carinės valdžios priespaudas, kuriomis buvo varžomi tautos brandumą liudijantys ženklai – kalba, knygų leidyba, spauda, laisvas žodis. Po 40 spaudos draudimo metų paaiškėjo, kad lietuviškoji spauda augo, nepaisant jokių persekiojimų ir taikomų bausmių. Knygnešystė prasidėjo po 1863 metų sukilimo, kai buvo uždrausta lietuviška spauda. Ją atgavome tik 1904 metais. 1940 metais Lietuvą okupavus sovietams, buvo nutrauktas geriausių lietuviškų knygų leidimas.

Rasa Norkutė, Klaipėda

Pasodinom ažuolą!

“ATŽALYNO”

40-mečio

JUBILIEJINIS KONCERTAS

2011 m. birželio 4, šeštadienį

40
Atžalynas

Prasideda 2 v.p.p.
Toronto Lietuvių Namuose
1573 Bloor Street West
Bilieto kaina: \$20

Po koncerto – vynas ir užkandžiai

Dėl bilietų informacijos
apsilankykite www.atzalynas.ca
arba skambinkite
tel. 416-301-2791

Pagrindiniai rėmėjai:

 TEIRAUKITĖS PAS MUS!
affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas pataravimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

SVEIKI DANTYS – GRAŽI ŠYPSENA

DR. LISA LINDSTRÖM
DENTISTRY ON THE AVENUE

315 Avenue Road, Floor 1, Suite 2
(Between St. Clair & Dupont)
Toronto M4V 2H2

416.926.0123

drlisalindstrom@gmail.com
www.drlisalindstrom.com

Free Parking + Free Tooth Whitening
(with exam, x-rays & cleaning)

TORONTO

Anapilio žinios

• Velykų proga sveikinius mūsų parapijoms atsiuntė: arkiv. Sigitas Tamkevičius, SJ, vysk. Jonas Ivanauskas, vysk. Rimantas Norvila, vysk. Juozas Žemaitis, MIC, vysk. Juozas Matulaitis.

• Gegužės 5, ketvirtadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Anelė Birgelienė, 84 m. amžiaus.

• Anapilio knygyne platinama gegužės-birželio *Žodis tarp mūsų* knygelių laida, žurnalo *Lithuanian Heritage* laida, knygelės vaikučiams, įvairios garsaploktės ir vaizdaplloktės. Taip pat galima įsigyti automobiliams lietuviškų lipinukų.

• Toronto lietuvių jaunimo ansamblis “Gintaras” kviečia visus į savo KONCERTĄ, vardu “Subatvakaris”, gegužės 15, sekmadienį, 4 v.p.p. Anapilyje. Veiks baras, bus loterija suaugusiems ir vaikams. Bilietai platunami sekmadieniais Anapilio ir Prisikėlimo parapijose ir taip pat repeticijų metu. Bilieto kaina \$20. Smulkesnių žinių teikia Nijolė tel. 905 270-2091.

• Pavasarinė kapinių lankymo diena šiais metais bus birželio 5, sekmadienį. Pamaldos už mirusius bus kapinių koplyčioje 3 v.p.p.

• Kapinių lankymo dienos pietūs birželio 5, sekmadienį, bus ruošiami KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyriaus Anapilio salėje. Pietauti bus galima ištisą dieną ir atsispaivinti vynu bei lietuvišku alučiu.

• Birželio 5, kapinių lankymo dieną, tuoj po 9.30 v.r. Mišių Anapilio parodų salėje bus atidarymas KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyriaus rengiamos parodos “Pavasario mugė”. Visi kviečiami.

• Prisikėlimo parapijos Labdaros sekcija dėkoja visiems mūsų parapijiečiams, prisidėjusiems prie sekcijos surengto pavasarinio vartotų daiktų išpardavimo.

• Lietuvos kankinių šventovės šoninio altoriaus sienai, prie kurios yra Aušros Vartų Marijos skulptūra ir didysis vitražas, būtinas pagrindinis remontas, nes jau eilę metų sunkiasi vanduo ir žaloja sienos plytas. Remonto darbams reikės bent \$20,000. Todėl dabar skelbiamas tiems darbams VAJUS ir prašome paramos. Netrukus bus išsiuntinėjami šiuo reikalu laiškai su platesniu paaiškinimu.

• Mišios gegužės 15, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Adolfina Rudienę; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, gegužės 15, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Raimundą Namiką; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, gegužės 14, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Petrą Lapienį.

Anapilio lietuvių sodybos-korporacijos (Anapilis Christian Community Centre) metinis narių susirinkimas įvyks gegužės 19, ketvirtadienį, 7 v.v. Anapilio parapijos salėje. Nesusirinkus kvorumui, už pusės valandos šaukiamas kitas susirinkimas, kuris bus teisėtas, nepaisant dalyvaujančių narių skaičiaus.

Valdyba

Prisikėlimo parapijos žinios

• KLKM dr-jos šios parapijos skyrius kviečia ne tik naries, bet ir visus parapijiečius ateiti į jų veiklos metų užbaigimo pobūvį sekmadienį, gegužės 15, 12.30 v.p.p. Vaisinsimės su neštais užkandžiais, tad prašome dalyvaujančius atsinešti po lėkštę maisto pasidalinimui. Bus gražios muzikos, dainų ir loterija. Švęskime kartu pavasarį, gegužines ir veiklos užbaigimą iki rudens. Kviečiame ir laukiame visų.

• Norintys šią vasarą stovyklauti “Kretingoje” yra kviečiami užpildyti stovyklautojo anketą. Primename, kad stovyklos vyks liepos 3-16 d.d. angliškai kalbantiems ir liepos 17-30 d.d. lietuviškai kalbantiems vaikams; liepos 31 d. – rugpjūčio 6 d. – šeimų stovykla.

• Kviečiame į Parapijos tarybos susirinkimą gegužės 18 d., 8 v.v. visus išrinktus narius. Pasiskirstysime pareigomis, aptarsime artimiausius planus.

• Mišios sekmadienį, gegužės 15: 8 v.r. už a.a. Daną Žabaitę-Gawdą; 9 v.r. už a.a. Černiauską ir Brough šeimų mirusius narius; 11 v.r. už Novenai pavestas gyvas ir mirusias mamas, už a.a. Joną Gudelį ir šeimos mirusius, už a.a. Oną ir Vytautą Judvyčius, už a.a. Joną Govėdą ir visus gyvus bei mirusius “Volungės” narius.

Sibiras šiandieną – įspūdingais, pasakojimais ir skaidrėmis iš Sibiro pasidalins prel. Edmundas Putrimas ir Viktorija Benotaitė. Prel. Putrimas šiuo metu ten lankosi ir bus tik ką grįžęs iš kelionės. Viktorija, būdama studentė, su seserimi ir ten gimusiu tėveliu lankėsi Sibire prieš keletą vasarų. Kviečiame visus gausiai apsilankyti ir įdomiai praleisti šeštadienio vakarą, gegužės 14, 7 v.v. “Labdaros” namų salėje. Vaisinsime arbatėle su namių keptaais pyragais. Visus kviečia rengėjai – Toronto sendraugiai ateitininkai.

Tinklalapyje www.tevzib.com rasite organizacijų renginių datas. Atsiųskite datas el.paštu tevzib@rogers.com įvedimui į kalendorių.

“Toronto Challenge” bėgimas paremti slaugos namus

Sekmadienį, birželio 12, “Labdaros” slaugos namų šeimos ir rėmėjai penktą kartą dalyvaus **Toronto Challenge** sutelkti lėšų, kuriomis bus gerinama sąlygos slaugos namų gyventojams. Visi kviečiami įsijungti į “Labdaros” komandą arba paaugoti sumą paremti dalyvaujančius, kurie bėgs arba eis 5 km arba 1 km. Dalyviai registruojasi internete <http://www.toronto.ca/challenge> arba <http://www.labdara.ca/fundraising.html>, arba telefonu skambinant Elenutei Stankutei-Lelienei (416 232-2112 ext. 409), arba rašyti el.paštu: activities@labdara.ca. Visos aukos bus skiriamos elektrinių lovų ir kitų reikalingų prietaisų pirkimui. Moksleiviams bus užskaitomos 7 bendruomeninio darbo valandos. Registruokimės dabar! **Inf.**

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį pamaldos įprastu laiku, 9.30 v.r.

• Parapijos tarybos posėdis vyks antradienį, gegužės 17, 7.30 v.v. šventovės patalpose.

• Moterų draugijos vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas įvyks šeštadienį, gegužės 28, nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p. Daiktus ir drabužius galima pristatyti gegužės mėnesį kiekvieną sekmadienį pamaldų metu iki išpardavimo. Taip pat daiktus ir drabužius galima pristatyti penktadienį, gegužės 27, tarp 6 ir 8 v.v.

Lietuvių Namų žinios

• Ateinantį sekmadienį pietūs vyks Vytauto Didžiojo menėje, kurių metu galėsite pasivaišinti lietuviškais patiekalais. Kviečiame papietauti ir maloniai praleisti sekmadienio popietę su šeimomis Lietuvių Namuose. Bare “Lokys” galima pasivaišinti net 6 rūšimis lietuviško alaus.

• LN valdybos posėdis įvyks gegužės 12 d., 7.30 v.v.

• Ieškome barmenų barui “Lokys”. Kreiptis į LN vedėją arba tel. 416 532-3311 **GS**

• Šventiniuose Motinos dienos pietuose gegužės 8 d. dalyvavo daugiau nei šimtas svečių. LN Vyrų būrelis pasitiko atvykstančias motinas su raudonomis rožėmis. Po muz. mokytojos Vilmos Sabaliauskienės ir jos mokinukų atliktos programos motinos buvo pavaišintos saldžiais patiekalais. **VB**

Maironio mokyklos žinios

• Paaukojo mūsų mokyklai: Lietuvių kredito kooperatyvas “Parama” – \$4,800; KLB Toronto apylinkė – \$300; Tautos fondas – \$200. Dėkojame.

• Kviečiame visas mamos, močiutes (ir tėvelius) į Motinos dienos minėjimą gegužės 14 d., 11 v.r. mokyklos auditorijoje. Abu darželiai (vyresniųjų ir jaunesniųjų) ruošia joms programėlę ir kavutę.

• Tėveliai! Jau mokiniai parsinešė namo registracijos lapus 2011-2012 mokslo metams (oranžinis lapas). Prašome juos užpildyti ir atvežti gegužės 14 d.

• Gegužės 21 d. nebus pamokų – karalienės Viktorijos šventė.

• Jau laikas pradėti ruošti išskilmingam mokslo metų užbaigimui penktadienį, birželio 3, Prisikėlimo parapijoje. Mišios 6 v.v. Dėl bilietų prašome kreiptis į Kristiną Dambaraitę-Janowicz tel. 905 602-9231, ar el.paštu krisdambaras@hotmail.com. **Živilė**

AUKOS

PARAMA lietuvių kredito kooperatyvas paskyrė *Tėviškės žiburiams* \$2,400 metinę auką “lietuviškai visuomeninei veiklai”, kaip pažymėta kooperatyvo valdybos pirmininko Audriaus Šileikos lydraštyje. Savitraščio leidėjai, dėkodami už auką, labai vertina spaudos darbui rodomą palankumą.

A.a. Teklės Sekonienės 6 metų mirties prisiminimui jos vyras Adolfas *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

A.a. Jono Vaškevičiaus atminimui Alfredas ir Vanda Kupitis *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Dvidešimtoji baltiečių filatelistų-numizmatikų graži ir turtinga paroda Balt-Ex-XX vyko Aušros Vartų parapijos salėje gegužės 7-8 dienomis. Aplankius parodą buvo galima pailsėti prie staliukų, pasivaišinti kavute ir užkandžiais, pasidalinti išpūdžiais su kitais dalyviais. Trečiadienį, gegužės 11, kviečiamas baltiečių menininkų susirinkimas toje pačioje Aušros Vartų salėje 7 v.v.

A.a. Phyllis Coffiu Rupšys mirė balandžio 29 d. Grimsby, ON, sulaukusi 64 m. amžiaus. Atsisveikinimas buvo Cardinal laidotuvių namuose gegužės 5 d. Lachine, QC. Liūdi vyras Viktoras, vaikai Jonas (Becky), Amelia, vaikaičiai Isabella ir Benjamin, motina, seserys, brolis ir daug jos giminių, artimųjų bei Viktoro motina, sesuo su vyru Romu bei kiti giminės. Palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse, Montreal, QC.

Rašant apie metinį LITO susirinkimą, buvo sukeisti skaičiai. Turėjo būti: LITAS, nepaisant ekonominių sunkumų per 2010 m., paaugo \$3.3 milijono ir pasiekė \$51.7 milijonų aktyvą. Metų pelnas buvo \$754,784. Už klaidą atsiprašome. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Sekmadienį, gegužės 8, Motinos dieną per Mišias kleb. kun. Paulius Mališka pasveikino visas motinas ir pasimeldė už mirusias. Parapijos komitetas apdovanojo kiekvieną moterį gvazdikų gėle. Choras užbaigė Mišias su *Sveika Marija*. Po to visi nuėjo į salę. Parapijos komitetas paruošė Motinos dienos pietus. Du parapijiečiai – Julija Adamonienė ir Robert Héroux – šventę gimtadienius. Klebonas su choristu Alfredu Pališaičiu pradėjo dainuoti *Ilgiausių metų*. Visi praleido smagią popietę.

Klebonas ir parapijos komitetas prašo visus parapijiečius sumokėti metinį parapijos mokestį, jei to dar nepadarė, ir prisidėti prie mūsų parapijos ateities užtikrinimo. **VL**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Gyventojų surašymas

Kanados statistikos departamentas gegužės 3 d. pradėjo 2011 m. surašymą. Išsiuntinėta daugiau kaip 15 mln. laiškų į didesnę dalį (60%) visų gyvenamųjų namų. Juose aiškinama, kaip surašymo anketą užpildyti internete. Pateiktas telefono numeris, kuriuo skambinant galima paprašyti “popierinės” anketos. Jos bus siunčiamos kitiems (40%) namams. Surašymo duomenys yra svarbūs ateities planavimui įvairiose srityse – švietimo, policijos, kelių ir pan. Visi yra skatinami užpildyti šias anketas – tai yra privaloma visiems Kanados gyventojams. **Inf.**

PARDUODAMI jauno vyro tautiniai drabužiai, gražiai rąkomis išausti, siuvėjo pasiūti, kartu su baltiniais, juosta ir kaklaraiščiu. Prašoma kaina \$800. Skambinti tel. 905 547-0954.

Tėviškės žiburių prenumeratoriai prašomi įsidėmėti **adreso lipdėje atspausdintą datą, kuri nurodo iki kol prenumerata sumokėta. Po dviejų perspėjimų laikraščio siuntimas nesusimokėjusiam skaitytojui bus nutrauktas. Leidėjai nuolat dėkingi visiems, kurie laiku susimoka ir remia lietuvišką spaudą.**

Lietuvos piliečių priėmimas dėl Lietuvos respublikos paso keitimo ir išdavimo, gyvenamosios vietos deklaravimo, vaikų gimimo ir santuokos įtraukimo į apskaitą vyks gegužės 15 d. sekmadienį Toronte, KLB patalpose (1 Resurrection Rd.), nuo 10 v.r. iki 3 v.p.p. Interesantus priims Lietuvos respublikos ambasados patarėja konsuliniais klausimais Vilija Jatkonienė. Pageidaujantys dalyvauti priėmimo maloniai prašomi iš anksto registruotis ambasadoje, tel.: 613 567-5458, papildomas (ext.) 22, nurodant savo vardą, pavardę, asmens kodą arba gimimo datą, kokios konsulinės paslaugos pageidaujama ir kuriuo laiku kam būtų patogiau atvykti. Priimami bus tik iš anksto užsiregistravę piliečiai. **Inf.**

PUNIA
CONSTRUCTION LTD.
REMONTAI
vidaus ir išorės; 20 metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.
Perkant ar parduodant namą verta paskambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628